

เนื้อหาสาระในชุดการสอน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างชุดการสอนขึ้น 4 ชุด คือ ชุดที่ 1 สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง"ทิศ" ชุดที่ 2 สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง"การรักษาความสะอาดและการป้องกันโรค" ชุดที่ 3 สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง"วันนิยมหาราช" และชุดที่ 4 สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง"การบวชนาค" ในแต่ละชุดประกอบด้วย 1) คู่มือครู 2) แผนการสอน 3) อุปกรณ์การสอนที่เป็นสื่อประสม 4) แบบสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 5) บัตรคำสั่ง 6) บัตรเนื้อหา 7) บัตรคำถาม 8) แบบฝึกปฏิบัติขณะเรียน 9) เฉลยแบบฝึกปฏิบัติขณะเรียน และ 10) เฉลยแบบสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ดังมีรายละเอียดในหน้าต่อไป

คู่มือครู

คำชี้แจงสำหรับครู

บทบาทของนักเรียน

การจัดชั้นเรียน

การประเมินผล

แผนการสอน

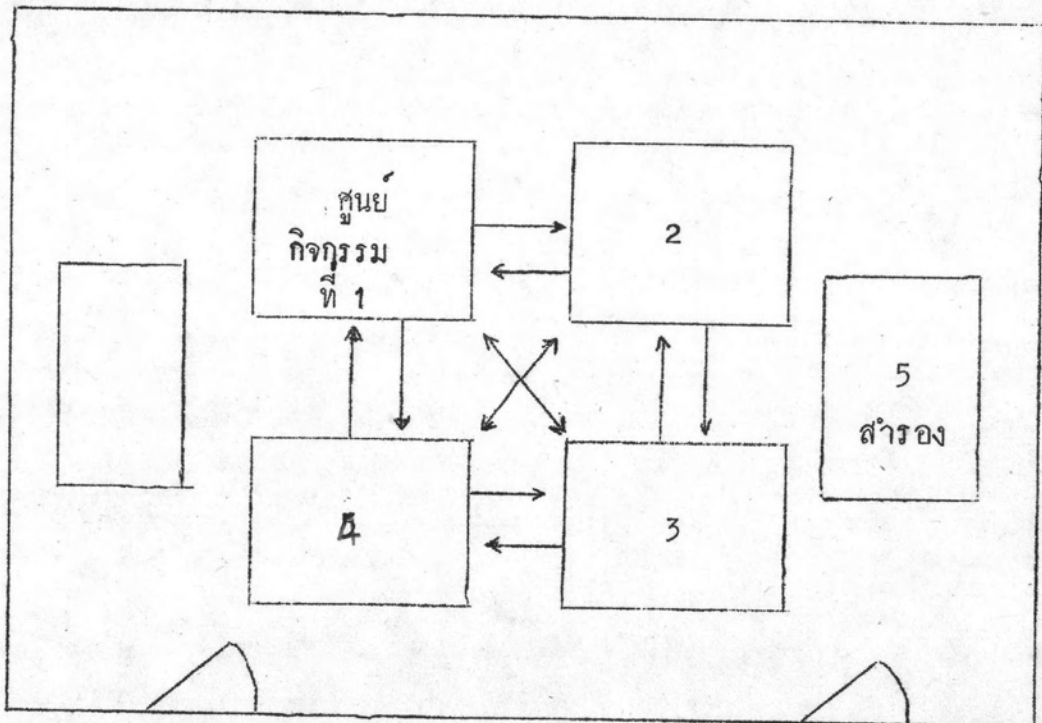

คู่มือครู

คำชี้แจงทั่วไป

1. ครูต้องเตรียมวัสดุอุปกรณ์ซึ่งไม่ได้จัดเตรียมไว้ในชุดการสอน
2. จัดชั้นเรียนตามข้อเสนอแนะในหน้า 2
3. ครูควรศึกษาเนื้อหาที่จะต้องสอนโดยละเอียด และศึกษาชุดการสอนอย่างรอบคอบ
4. ก่อนสอนครูควร เตรียมชุดการสอนไว้บนโต๊ะประจำกลุ่มให้เรียบร้อย
5. ก่อนสอนครูจะต้องให้นักเรียนทำแบบสอบถามก่อนเรียนเสียก่อน หลังจากนั้น ทำกิจกรรมชั้นนำ
6. ถ้าเป็นห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนครั้งแรก ครูควรชี้แจงให้นักเรียนทราบบทบาทของนักเรียนในการเรียน โดยวิธีนี้อย่างแจ่มแจ้ง
7. หลังจากทำแบบสอบถามก่อนเรียนแล้ว ครูต้องแจกแบบฝึกปฏิบัติให้นักเรียนคนละ 1 ชุด และกำชับให้นักเรียนตอบคำถามและทำงานตามคำสั่งทุกอย่างลงในแบบฝึกปฏิบัติของตน และนำติดตัวไปด้วยทุกหน่วย
8. การสอนแบ่งออกเป็น 3 ลำดับชั้น คือ
  - ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน
  - ชั้นประกอบกิจกรรมการเรียน
  - ชั้นสรุปบทเรียนและประเมินผล
9. ขณะที่นักเรียนทุกกลุ่มประกอบกิจกรรม ครูไม่ควรพูดเสียงดังจนเกินไป ควรพูดควยเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม
10. ขณะที่นักเรียนทุกกลุ่มประกอบกิจกรรม ครูควรเดินดูการทำงานของนักเรียนอย่างใกล้ชิด หากนักเรียนคนใดมีปัญหาครูจะไ้ช่วยเหลือได้ทันที

11. หากนักเรียนคนใดหรือกลุ่มใดทำงานเสร็จแล้ว ครูควรให้ทำกิจกรรม ศูนย์สำรอง
12. การเปลี่ยนกลุ่มกิจกรรมกระทำได้เมื่อ
- นักเรียนทุกกลุ่มประกอบกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว
  - มีกลุ่มที่ทำกิจกรรมเสร็จพร้อมกัน 2 กลุ่ม ก็ให้เปลี่ยนกันได้
  - หากกลุ่มใดเสร็จก่อนเพียงกลุ่มเดียว ให้เปลี่ยนไปยังศูนย์สำรอง (ดูแผนผังการเปลี่ยนกลุ่ม)

13. ครูเก็บบัตร เฉลยไว้ ให้หัวหน้ากลุ่มมารับไปตรวจคำตอบหลังจากตอบคำถามเสร็จแล้ว
14. ก่อนบอกให้นักเรียนเปลี่ยนกลุ่ม ครูควรพูดย้ำให้นักเรียนเก็บชุดการสอนของกลุ่มตนให้เรียบร้อย ไม่นำอะไรติดตัวไป ยกเว้นแบบฝึกปฏิบัติของนักเรียน และให้เปลี่ยนกลุ่มอย่างมีระเบียบ

15. การสรุปบทเรียน ควรจะเป็นกิจกรรมร่วมของนักเรียนทุกกลุ่ม หรือตัวแทนของกลุ่มนววมกัน
16. หลังจากเรียนครบทุกกลุ่มแล้ว ให้นักเรียนทำแบบสอบหลังเรียนที่เป็นแบบสอบชุดเดียวกับแบบสอบก่อนเรียน และให้นักเรียนนำแบบฝึกปฏิบัติมาส่งครู
17. ในกรณีให้นักเรียนคนใดขาดเรียน ให้เรียนเป็นรายบุคคลจากชุดการสอนที่เตรียมไว้ โดยครูอาจแยกชุดการสอนจากศูนย์การเรียนมาอย่างละชุดสำหรับนักเรียนคนนั้น
18. หลังจากเรียนครบทุกศูนย์แล้ว ครูควร เก็บกระดาษคำตอบของนักเรียนไว้ในแฟ้มประวัติของแต่ละคน เพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและความก้าวหน้าของนักเรียน

บทบาทของนักเรียน

สิ่งที่ครูจะต้องชี้แจงให้นักเรียนทราบ คือ

1. เมื่อเริ่มเรียนแต่ละศูนย์ ให้นักเรียนเริ่มอ่านบัตรคำสั่งสีแดงก่อน แล้วจึงทำตามทีละขอ
2. พยายามทำแบบสอบประจำศูนย์ ตอบคำถาม และอภิปรายอย่างสุดความสามารถ (คำถามในชุดการสอนไม่ใช่ข้อสอบ แต่เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้)
3. นักเรียนควรตั้งใจทำกิจกรรมอย่างจริงจัง ไม่ชวนเพื่อนพูดคุยนอกเรื่อง
4. ก่อนที่จะเปลี่ยนศูนย์กิจกรรม ต้องจัดบัตรต่าง ๆ และเก็บสื่อการสอนเข้าที่ ให้เรียบร้อย ถ้ามีอะไรชำรุดเสียหาย ควรแจ้งให้ครูทราบทันที
5. นักเรียนควรใช้ชุดการสอนอย่างระมัดระวัง
6. นักเรียนต้องทำกิจกรรมแต่ละศูนย์ตามบัตรคำสั่งอย่างเคร่งครัด
7. เมื่อนักเรียนตอบคำถามแต่ละศูนย์แล้ว ให้หัวหน้ารับบัตร เฉลยจากครูไปตรวจคำตอบ

การจัดชั้นเรียน

จัดโต๊ะแบ่งกลุ่มกิจกรรม ศูนย์ที่ 1, 2, 3, 4 และศูนย์ที่ 5 คือ
ศูนย์สำรอง

การประเมินผล

ประเมินผลจากการทำแบบสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และจากผลงาน
ของนักเรียนในแบบฝึกปฏิบัติ คือแบบฝึกหัดและงานที่มอบหมายให้ทำ

แผนการสอนชุดการสอนที่ 1

วิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ชุดที่ 1 เรื่อง " ทิศ "

หัวเรื่อง

1. ทิศที่สำคัญ
2. การหาทิศ
3. เข็มทิศ
4. การใช้เข็มทิศในการหาทิศ
5. ทิศเฉียง

มโนทัศน์/หลักการ

1. ทิศที่สำคัญที่เราควรรู้จักมี 4 ทิศ ได้แก่ ทิศเหนือ ทิศใต้ ทิศตะวันออก ทิศตะวันตก
2. เราใช้ดวงอาทิตย์เป็นหลักในการหาทิศ
3. เข็มทิศแม่เหล็กเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ช่วยในการหาทิศ
4. ขั้วเหนือของแม่เหล็กในเข็มทิศจะชี้ไปทางทิศเหนือเสมอ
5. ทิศเฉียงมี 4 ทิศ ได้แก่ ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ทิศตะวันออกเฉียงใต้ ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ทิศตะวันตกเฉียงใต้

วัตถุประสงค์

1. หลังจากนักเรียนศึกษาเนื้อหาเรื่อง "ทิศสำคัญ" แล้ว นักเรียนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับชื่อทิศทั้ง 4 ได้ถูกต้องอย่างน้อย 3 ข้อ

2. เมื่อศึกษาแผนผังทิศสำคัญทั้ง 4 ทิศ แล้ว นักเรียนสามารถเขียนแผนผังทิศทั้ง 4 ทิศได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับการหาทิศได้ถูกต้องอย่างน้อย 4 ข้อ
4. หลังจากอ่านนิทานเรื่อง "เข็มทิศ" และทดสอบความเป็นแม่เหล็กของ เข็มทิศกับเข็มหมุดแล้ว นักเรียนสามารถเติมคำลงในช่องว่างเกี่ยวกับเข็มทิศได้ถูกต้องอย่างน้อย 2 ข้อ
5. เมื่อผ่านการทดลองใช้เข็มทิศหาทิศทั้ง 4 แล้ว อ่านบัตรเนื้อหาแล้วนักเรียนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับการใช้เข็มทิศได้ถูกต้องอย่างน้อย 2 ข้อ
6. หลังจากศึกษาแผนผังทิศทั้ง 8 และอ่านบัตรเนื้อหาแล้ว นักเรียนสามารถเขียนแผนผังทิศทั้ง 8 ได้ถูกต้อง และสามารถเติมคำในช่องว่างเกี่ยวกับทิศเฉียงได้อย่างถูกต้องทั้งหมด

เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน	ประเมินผล
	<p>ก. <u>ขั้นนำ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนดูแผนผังที่คิดไว้หน้าชั้นพร้อมกับฟังการนำเข้าสู่บทเรียนของครู 2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่มเพื่อประกอบกิจกรรมที่กำหนด 3. แจกแบบฝึกปฏิบัติ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แผนผังที่ทั้ง 4 2. แผนผังที่ทั้ง 8 3. แบบฝึกปฏิบัติ 	<p>ก. <u>ประเมินผลก่อนเรียน</u></p> <p>ให้นักเรียนทำแบบสอบก่อนเรียน</p>
<p>1. <u>ทศที่สำคัญ</u></p>	<p>ข. <u>ขั้นประกอบกิจกรรมการเรียนรู้</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หัวหน้ากลุ่มอ่านบัตรคำสั่งให้สมาชิกในกลุ่มฟังแล้วปฏิบัติตามคำสั่ง 2. ศึกษาแผนผังที่ทั้ง 4 3. เขียนแผนผังที่ทั้ง 8 ลงในแบบฝึกปฏิบัติ 4. อ่านบัตรเนื้อหาเรื่อง "ทศที่สำคัญ" 	<ol style="list-style-type: none"> 1. บัตรคำสั่ง (ซึ่งครูอาจอ่านให้นักเรียนฟัง) 2. แผนผังที่ทั้ง 4 3. บัตรเนื้อหาเรื่อง "ทศที่สำคัญ" 4. บัตรคำถาม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนสามารถเขียนแผนผังที่ทั้ง 4 ได้ถูกต้อง 2. นักเรียนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับทศที่สำคัญได้ถูกต้องอย่างน้อย 3 ข้อ

เนื้อหา	กิจกรรมการเรียน	สื่อการสอน	ประเมินผล
	5. ตอบคำถามจากบัตรคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติ(กระจายคำตอบ)		
2. การหาทิศ	<ol style="list-style-type: none"> 1. หัวหน้ากลุ่มอ่านบัตรคำสั่งให้สมาชิกฟังแล้วทำตาม 2. อ่านบัตร เนื้อหาเรื่อง"การหาทิศ" ประกอบภาพ 3. นักเรียนต่อแผนผังเขาควด้วยกัน 4. ตอบคำถามจากบัตรคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. บัตรคำสั่ง(ซึ่งครูอาจเป็นผู้อ่านให้นักเรียนฟัง) 2. บัตร เนื้อหา 3. ภาพประกอบการหาทิศ 4. แผนผังผังรูป <div data-bbox="1166 777 1401 885" style="display: inline-block; border: 1px solid black; padding: 5px;"> </div> 5. บัตรคำถาม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับ การหาทิศได้ถูกต้องอย่างน้อย 4 ข้อ
3. เข็มทิศ	<ol style="list-style-type: none"> 1. หัวหน้ากลุ่มอ่านบัตรคำสั่งให้สมาชิกฟังแล้วทำตาม 2. อ่านนิทานเรื่อง"ฉันชื่อ เข็มทิศ" 3. ศึกษา เข็มทิศ 4. ทดสอบความเป็นแม่เหล็กของ เข็มทิศกับแม่เหล็ก 5. เติมคำในช่องว่างลงในแบบฝึกปฏิบัติ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. บัตรคำสั่ง(ซึ่งครูอาจเป็นผู้อ่านให้นักเรียนฟัง) 2. นิทานเรื่อง"เข็มทิศ" 3. เข็มทิศ 5 อัน 4. แม่เหล็ก 1 อัน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนตอบคำถาม เกี่ยวกับเข็มทิศได้ถูกต้องอย่างน้อย 2 ข้อ

เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน	ประเมินผล
4. การใช้เข็มทิศในการหาทิศ	1. หัวหน้ากลุ่มอ่านบัตรคำสั่งแล้วสมาชิก-ทำตาม 2. อ่านบัตร เนื้อหา "การใช้เข็มทิศ" 3. ช่วยกันทดลองหาทิศทั้ง 4 ด้วยเข็มทิศ แล้วเขียนผลลงในแบบฝึกปฏิบัติ 4. ตอบคำถามจากบัตรคำถามในแบบฝึกปฏิบัติ	1. บัตรคำสั่ง (ซึ่งครูอาจเป็นผู้อ่านให้นักเรียนฟัง) 2. บัตร เนื้อหา เรื่อง "การใช้เข็มทิศ" 3. เข็มทิศ 1 อัน 4. บัตรคำถาม	1. นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับการใช้เข็มทิศได้ถูกต้องอย่างน้อย 2 ข้อ
5. ทิศเฉียง	1. หัวหน้ากลุ่มอ่านบัตรคำสั่งให้สมาชิกฟังแล้วปฏิบัติตามคำสั่ง 2. ศึกษาแผนผังแสดงทิศทั้ง 8 3. เขียนแผนผังแสดงทิศทั้ง 8 4. อ่านบัตร เนื้อหา เรื่อง "ทิศเฉียง" 5. เติมคำลงในช่องว่างเกี่ยวกับทิศเฉียงในแบบฝึกปฏิบัติ	1. บัตรคำสั่ง (ซึ่งครูอาจเป็นผู้อ่านให้นักเรียนฟัง) 2. แผนผังทิศทั้ง 8 3. บัตร เนื้อหา เรื่อง "ทิศเฉียง"	1. นักเรียนสามารถตอบคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับทิศเฉียงได้ถูกต้องทั้งหมด
	<u>ค. ขั้นสรุป</u> นักเรียนร่วมชั้นแล้วตอบคำถามที่ครูเป็นผู้ถามเกี่ยวกับเรื่องทิศ		<u>ค. ประเมินผลการเรียนรู้</u> นักเรียนทำแบบทดสอบชุดเดียวกับประเมินผลก่อนเรียน

หมายเหตุ

ถ้าครูเห็นว่านักเรียนยังอ่านบัตรคำสั่งไม่ได้ ให้ครูเดินไปตามกลุ่มต่าง ๆ เพื่ออ่านคำสั่งและอธิบายให้นักเรียนฟังจนแน่ใจว่าเข้าใจ โดยใช้เวลาประมาณ 1 ถึง 2 นาที

แผนการสอนชุดการสอนที่ 2

วิชาสังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ชุดที่ 1 เรื่อง "การรักษาความสะอาดและการป้องกันโรค"

หัวข้อเรื่อง

1. วิธีรักษาความสะอาดร่างกาย
2. วิธีรักษาความสะอาดบ้านเรือนและชุมชน
3. การปลูกผีหรือฉีดยา
4. การแพร่เชื้อโรค
5. วิธีการรักษาสุขภาพ

มโนทัศน์/หลักการ

1. การรักษาความสะอาดร่างกายเป็นเรื่องสำคัญของทุกคน
2. คนทุกคนมีหน้าที่ในการรักษาความสะอาดบ้านเรือนของตนและชุมชน
3. การป้องกันโรคหลายชนิดทำได้ด้วยการปลูกผีหรือฉีดยา
4. การไม่แพร่เชื้อโรคเป็นการป้องกันโรควิธีหนึ่ง
5. ร่างกายยิ่งแข็งแรง ภูมิต้านทานโรคก็ยิ่งมีมาก

วัตถุประสงค์

1. หลังจากอ่านบัตร เนื้อหาพร้อมทั้งรูปภาพประกอบแล้ว นักเรียนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับวิธีรักษาความสะอาดของร่างกายได้ถูกต้องทั้งหมด
2. เมื่อศึกษาภาพและอ่านบัตร เนื้อหาแล้วนักเรียนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับวิธีรักษาความสะอาดบ้านเรือนและชุมชนได้ถูกต้องอย่างน้อย 3 ข้อ

3. หลังจากอ่านนิพนธ์ เนื้อหาเรื่อง "การปลูกผีหรือจิตยา" และรูปภาพประกอบแล้ว นักเรียนสามารถเติมคำลงในช่องว่างในแบบฝึกปฏิบัติได้ถูกต้องทั้งหมด
  4. นักเรียนสามารถตอบคำถามเรื่องการแพร่เชื้อโรคได้ถูกต้องอย่างน้อย 4 ข้อ หลังจากอ่านเนื้อหาประกอบภาพแล้ว
  5. เมื่อออกกำลังกายและอ่านนิพนธ์ เนื้อหาแล้ว นักเรียนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับวิธีการรักษาสุขภาพได้ถูกต้องอย่างน้อย 4 ข้อ
-

เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน	ประเมินผล
	<p><u>ก. ชี้นำ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนร้องเพลงทมิฬเนอร่องเกี่ยว กับความสะอาดตามครู และฟังการนำ เข้าสู่บทเรียน 2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม เพื่อ ทำกิจกรรมที่กำหนด 3. แจกแบบฝึกปฏิบัติ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพลง 2. แบบฝึกปฏิบัติ 	<p><u>ก. ประเมินผลก่อนเรียน</u></p> <p>ให้นักเรียนทำแบบสอบถามก่อนเรียน</p>
<p>1. ศึกษารักษาความสะอาด ร่างกาย</p>	<p><u>ข. ชั้นประกอบกิจกรรมการเรียนรู้</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หัวหน้ากลุ่มอ่านบัตรคำสั่งให้สมาชิก ฟัง แล้วปฏิบัติตามคำสั่ง 2. อ่านบัตร เนื้อหาและคุณภาพชุดประกอบ 3. นักเรียนทุกคนตรวจดูเล็บของตน ถ้าของใคร เล็บยาวให้ตัดเล็บทันที ในชั้นแล้วล้างมือให้สะอาด 	<ol style="list-style-type: none"> 1. บัตรคำสั่ง (ซึ่งครูอาจอ่านให้นัก- เรียนฟัง) 2. บัตร เนื้อหา เรื่อง "วิธีรักษาความ สะอาดร่างกาย" 3. ภาพชุด "การรักษาความสะอาด ร่างกาย" 4. กรรไกรตัดเล็บ 5. บัตรคำถาม 	<p><u>ข. ประเมินผลกิจกรรม</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับวิธี รักษาความสะอาดร่างกายส่วน ต่าง ๆ ได้ถูกต้องทั้งหมด

เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน	ประเมินผล
2. วิธีการรักษาความสะอาดบ้านเรือน	<ol style="list-style-type: none"> 1. หัวหนากลุ่มอ่านบัตรคำสั่งให้สมาชิกฟังแล้วปฏิบัติตามคำสั่ง 2. ศึกษาเปรียบเทียบภาพประกอบ <ol style="list-style-type: none"> 2 ภาพแล้วหัวหนากลุ่มนำการอภิปรายเกี่ยวกับภาพนั้น 3. อ่านบัตร เนื้อหาเรื่อง "วิธีการรักษาความสะอาดบ้านเรือนและชุมชน" 4. ตอบคำถามจากบัตรคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. บัตรคำสั่ง (ครูอาจเป็นผู้อ่านให้นักเรียนฟัง) 2. ภาพบ้านเรือนหรือชุมชนที่สะอาด 3. ภาพบ้านเรือนหรือชุมชนที่สกปรก 4. บัตร เนื้อหาเรื่อง "วิธีการรักษาความสะอาด" 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับวิธีทำความสะอาดบ้านเรือนและชุมชนได้ถูกต้องอย่างน้อย 3 ข้อ
3. การปลูกผีหรือฉีดยา	<ol style="list-style-type: none"> 1. หัวหนากลุ่มอ่านบัตรคำสั่งให้สมาชิกฟังแล้วทำตามคำสั่ง 2. นักเรียนต่อภาพที่ถูกตัดเป็นชิ้น ๆ เข้าด้วยกัน 3. อ่านบัตร เนื้อหาเรื่อง "การปลูกผีหรือฉีดยาประกอบภาพ" 4. เติมคำลงในช่องว่างในแบบฝึกปฏิบัติ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. บัตรคำสั่ง (ซึ่งครูอาจเป็นผู้อ่านให้นักเรียนฟัง) 2. ภาพสถานที่ที่วิธีการปลูกผีหรือฉีดยาที่ถูกตัดเป็นชิ้น ๆ 3. บัตร เนื้อหาเรื่อง "การปลูกผีหรือฉีดยา" และภาพประกอบ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนสามารถเติมคำลงในช่องว่างเกี่ยวกับ "การปลูกผีหรือฉีดยา" ได้ถูกต้องทั้งหมด

เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน	ประเมินผล
4. การแพร่เชื้อโรค	<ol style="list-style-type: none"> 1. หัวหนากลุ่มอ่านบัตรคำสั่งให้สมาชิกฟังแล้วปฏิบัติตามคำสั่ง 2. อ่านบัตร เนื้อหาประกอบภาพ 3. ช่วยกันอภิปรายเรื่อง "การแพร่เชื้อโรค" แล้วเขียนผลลงในแบบฝึกปฏิบัติ 4. ตอบคำถามจากบัตรคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. บัตรคำสั่ง (ซึ่งครูอาจเป็นผู้อ่านให้นักเรียนฟัง) 2. บัตร เนื้อหา เรื่อง "การแพร่เชื้อโรค" 3. ภาพป้องกัน การแพร่เชื้อโรค 4. บัตรคำถาม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตอบคำถามเรื่อง "การแพร่เชื้อโรค" ได้ถูกต้องอย่างน้อย 4 ข้อ
5. วิธีการรักษาสุขภาพ	<ol style="list-style-type: none"> 1. หัวหนากลุ่มอ่านบัตรคำสั่งให้สมาชิกในกลุ่มฟังแล้วปฏิบัติตามคำสั่ง 2. นักเรียนแสดงท่าออกกำลังกายคนละ 2 นาที 3. อ่านบัตร เนื้อหาและคุณภาพชุดประกอบ 4. ตอบคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. บัตร เนื้อหา (ซึ่งครูอาจอ่านให้นักเรียนฟัง) 2. บัตร เนื้อหา เรื่อง "วิธีการรักษาสุขภาพ" 3. ภาพชุดเกี่ยวกับวิธีการรักษาสุขภาพ 4. บัตรคำถาม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับวิธีการรักษาสุขภาพได้ถูกต้องอย่างน้อย 4 ข้อ

เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน	ประเมินผล
	<p>ค. <u>ขั้นสรุป</u></p> <p>1. นักเรียนรวมชั้นแล้วแสดงท่ากายบริหารตามครู</p> <p>2. ช่วยกันทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน</p>		<p>ค. <u>ประเมินผลหลังเรียน</u></p> <p>ให้ทำแบบสอบถามเกี่ยวกับประเมินผลก่อนเรียน</p>

หมายเหตุ

ถ้าครูเห็นว่านักเรียนอ่านบัตรคำสั่งไม่ได้ ให้ครูเดินไปตามกลุ่มต่าง ๆ เพื่ออ่านคำสั่งและอธิบายให้นักเรียนฟังจนแน่ใจว่านักเรียนเข้าใจคือให้ใช้เวลาประมาณ 1 ถึง 2 นาที

แผนการ สอนชุดการ สอนที่ 3

วิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชุดที่ 1 เรื่อง "วันปิยมหาราช"

หัวเรื่อง

1. ความหมายของวันปิยมหาราช
2. ประวัติโดยย่อของพระปิยมหาราช
3. พระราชกรณียกิจที่สำคัญ
4. พระบรมรูปทรงมา
5. กิจกรรมที่ควรทำในวันปิยมหาราช

๑๑๓๓๒๕๖๖๑

มโนทัศน์/หลักการ

1. "วันปิยมหาราช" เป็นวันคล้ายวันสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ตรงกับวันที่ 23 ตุลาคม
2. "พระปิยมหาราช" เป็นพระนามหนึ่งที่เรารู้จักพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 แห่งราชวงศ์จักรี
3. การเลิกทาส เป็นพระราชกรณียกิจที่สำคัญที่สุดของ "พระปิยมหาราช"
4. พระบรมรูปทรงมา เป็นอนุสาวรีย์ของ "พระปิยมหาราช" ที่ประชาชนช่วยกันออกเงินสร้างเป็นราชสักการะ
5. การประดับและการไปถวายบังคมพระบรมรูปทรงมาใน "วันปิยมหาราช" เป็นการแสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

จุดประสงค์ข้อที่ ๑๖

วัตถุประสงค์

1. หลังจากศึกษาบัตร เนื้อหาและภาพประกอบแล้ว นักเรียนสามารถเขียนบอกความหมายเรื่อง "วันปิยมหาราช" ได้ถูกต้อง
  2. เมื่อศึกษาแผนผังการสืบสันตติวงศ์และบัตร เนื้อหาแล้ว นักเรียนสามารถเติมคำในช่องว่างเกี่ยวกับประวัติโดยย่อของ "พระปิยมหาราช" ได้ถูกต้องอย่างน้อย 4 ข้อ
  3. หลังจากอ่านบัตร เนื้อหาและอธิบายเรื่อง "พระราชกรณียกิจที่สำคัญแล้ว" นักเรียนสามารถตอบคำถามได้ถูกต้องอย่างน้อย 4 ข้อ
  4. เมื่อศึกษาเนื้อหาประกอบภาพแล้ว นักเรียนสามารถบันทึกรูปอนุสาวรีย์ "พระปิยมหาราช" ได้ถูกต้องอย่างน้อย 3 ข้อ
  5. หลังจากอ่านบัตร เนื้อหาและดูภาพประกอบแล้ว นักเรียนสามารถเติมคำลงในช่องว่างเกี่ยวกับกิจกรรมที่ควรทำใน "วันปิยมหาราช" ได้ถูกต้องอย่างน้อย 4 ข้อ
-

เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน	ประเมินผล
	<p><u>ก. ชี้นำ</u></p> <p>1. นักเรียนช่วยกันดูภาพแล้วฟังการนำ เขาสู่บทเรียนของครู</p> <p>2. นักเรียนแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม เพื่อ ทำกิจกรรมที่กำหนดให้</p> <p>๒๓. แจกแบบฝึกปฏิบัติ</p>	<p>1. ภาพพระปิยมหาราชที่ตัวเป็นต้น เล็ก ๆ ✓</p>	<p>~~ก. ประเมินผลก่อนเรียน~~</p> <p>ให้นักเรียนทำแบบสอบก่อนเรียน</p>
<p>1. ความหมายของ วันปิยมหาราช</p>	<p><u>ข. ชั้นประกอบกิจกรรม</u> <u>การเรียนรู้</u></p> <p>1. อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตาม</p> <p>2. นักเรียนดูภาพ</p> <p>๓. อ่านบัตร เนื้อหา เรื่อง "ความหมาย ของวันปิยมหาราช"</p> <p>4. เขียนบอกความหมายของ "วันปิย- มหาราช" ลงในแบบฝึกปฏิบัติ</p>	<p>1. บัตรคำสั่ง</p> <p>2. ภาพพระปิยมหาราชที่ถูกคัดออกเป็น ชิ้นเล็ก ๆ</p> <p>3. บัตร เนื้อหา เรื่อง "ความหมายของวัน ปิยมหาราช"</p> <p>4. บัตรคำถาม</p> <p>5. บัตรเฉลย</p>	<p>~~ข. ประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้~~</p> <p>1. นักเรียนสามารถเขียนบอกความ หมายของวันปิยมหาราชได้ถูกต้อง</p>

เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน	ประเมินผล
2. ประวัติโดยย่อของพระปิยมหาราช	1. อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตาม 2. อ่านบัตร เนื้อหาเรื่อง "ประวัติโดยย่อของพระปิยมหาราช" ~~3. ศึกษาแผนผังการสืบสันตติวงศ์ของพระปิยมหาราช~~ 4. เติมคำลงในช่องว่างในแบบฝึกปฏิบัติ	1. บัตรคำสั่ง 2. บัตร เนื้อหาเรื่อง "ประวัติโดยย่อของพระปิยมหาราช" ~~3. แผนผังการสืบสันตติวงศ์ของพระปิยมหาราช~~ 8 มกร ๓๓ 4 มกร ๑๑	1. นักเรียนสามารถเติมคำในช่องว่างในแบบฝึกปฏิบัติได้ถูกต้องอย่างน้อย 4 ข้อ
3. พระราชกรณียกิจที่สำคัญ	1. อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามคำสั่ง 2. อ่านบัตร เนื้อหาเรื่อง "พระราชกรณียกิจที่สำคัญประกอบภาพ" 3. ช่วยกันอภิปรายเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจที่สำคัญ 4. ตอบคำถามจากบัตรคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติ	1. บัตรคำสั่ง 2. บัตร เนื้อหาเรื่อง "พระราชกรณียกิจที่สำคัญ" 3. ภาพการ เลิกทาส 4. บัตร คำถาม 5 มกร ๑๑	1. นักเรียนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจที่สำคัญได้ถูกต้องอย่างน้อย 5 ข้อ

เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน	ประเมินผล
4. พระบรมรูปทรงมา	1. อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามคำสั่ง 2. อ่านบัตร เนื้อหาเรื่อง "พระบรมรูปทรงมา" ประกอบภาพ 3. ~~ปั้นรูปพระบรมรูปทรงมาด้วยดินน้ำมัน~~ 4. ตอบคำถามจากบัตรคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติ	1. บัตรคำสั่ง 2. บัตร เนื้อหาเรื่อง "พระบรมรูปทรงมา" 3. ภาพพระบรมรูปทรงมา ✓ 4. ~~ดินน้ำมัน~~ 5. บัตรคำถาม 5. <i>video</i>	1. ~~นักเรียนสามารถปั้นพระบรมรูปทรงมาได้~~ 2. นักเรียนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับพระบรมรูปทรงมาได้อย่างน้อย 3. ~~ขอ~~
5. กิจกรรมที่ควรทำในวันปิยมหาราช (สัปดาห์ ๖-๖.๖๖๖)	1. อ่านบัตรคำสั่ง 2. อ่านบัตร เนื้อหาเรื่อง "กิจกรรมที่ควรทำในวันปิยมหาราช" ประกอบภาพ 3. เติมคำลงในช่องว่างในแบบฝึกปฏิบัติ	1. บัตรคำสั่ง 2. บัตร เนื้อหาเรื่อง "กิจกรรมที่ควรทำในวันปิยมหาราช" 3. ~~ภาพการประดับธง~~ 4. ภาพการถวายบังคมพระบรมรูปทรงมา ✓ 4. <i>บัตรคำถาม</i> 5. <i>video</i>	1. นักเรียนสามารถเติมคำลงในช่องว่างในแบบฝึกปฏิบัติได้ถูกต้องอย่างน้อย 4 ข้อ

เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน	ประเมินผล
	<p><u>ค.ขั้นสรุป</u></p> <p>1. นักเรียนรวมชั้นแล้วตอบคำถามเกี่ยวกับคำศัพท์ต่าง ๆ ที่ครูเป็นผู้ถาม</p>		<p>~~ค.ประเมินผลหลังเรียน~~</p> <p>ให้ทำแบบทดสอบชุดเดียวกับประเมินผลก่อนเรียน</p>

หมายเหตุ

ถ้าครูเห็นว่านักเรียนยังอ่านบัตรคำสั่งไม่ได้ ให้ครูเดินไปตามกลุ่มต่าง ๆ เพื่ออ่านคำสั่งและอธิบายให้นักเรียนฟัง จนแน่ใจว่านักเรียนเข้าใจดี ให้ใช้เวลาประมาณ 1 ถึง 2 นาที

แผนการ สอนชุดการสอนที่ 4

วิชาสังคมศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ชุดที่ 1 เรื่อง "การบรรพชา"

หัวข้อเรื่อง

1. คุณสมบัติของผู้บรรพชา
2. การลาบวช
3. นาค
4. พิธีบวช
5. คำศัพท์สำหรับพระที่ควรทราบ

ความถนัดของ

มโนทัศน์/หลักการ

1. ผู้ชายที่จะบวชพระได้ต้องมีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป
2. การลาบวชเป็นการขอโอสถกรรมต่อผู้อื่น
3. นาค เป็นชื่อเรียกผู้ชายที่กำลังจะเข้าพิธีบวชเป็นพระโดยโกนผม โกนคิ้ว โกนหนวด และนุ่งขาวห่มขาว
4. ก่อนเป็นพระ นาคต้องขอบรรพชาเป็นเนรก่อน
5. คำศัพท์สำหรับพระบางคำไม่เหมือนคำศัพท์ของฆราวาส

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

วัตถุประสงค์

1. หลังจากอ่านบัตร เนื้อหาและช่วยกันอภิปรายคุณสมบัติของผู้บรรพชาแล้ว นักเรียนสามารถเขียนบอกคุณสมบัติของผู้บรรพชาได้ถูกต้องอย่างน้อย 4 ประการ

2. เมื่ออ่านนิทานจบแล้ว ผู้เรียนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับการดาบวชได้ถูกต้องทั้งหมด
  3. หลังจากอ่านนิทาน เนื้อหาและรูปภาพประกอบแล้ว นักเรียนสามารถเติมคำลงในช่องว่างเรื่อง "นาค" ได้ถูกต้องอย่างน้อย 4 ข้อ
  4. เมื่อนักเรียนอ่านนิทาน เนื้อหาและจับคู่คำศัพท์เสร็จแล้ว นักเรียนสามารถเติมคำลงในช่องว่างเกี่ยวกับ "พิธีบวช" ได้ถูกต้องอย่างน้อย 3 ข้อ
  5. หลังจากอ่านนิทาน เนื้อหาแล้ว นักเรียนสามารถลากเส้นโยงคำศัพท์สำหรับพระที่ควรทราบได้ถูกต้องอย่างน้อย 4 ข้อ
-

เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน	ประเมินผล
	<p><u>ก. ขั้นนำ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูบรรยายตัวอย่างพร้อมทั้งการฟังการนำเข้าสู่บทเรียนของครู 2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม เพื่อทำกิจกรรมที่กำหนด 3. แจกแบบฝึกปฏิบัติ <i>ทดลองก่อน</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. บัตรตัวอย่าง ✓ 2. แบบฝึกปฏิบัติ <i>ทดลอง</i> 	<p><u>ก. ประเมินผลก่อนเรียน</u></p> <p>ให้นักเรียนทำแบบสอบก่อนเรียน</p>
<p>1. คุณสมบัติของผู้ ครูบวช</p>	<p><u>ข. ขั้นประกอบกิจกรรมการเรียนรู้</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามคำสั่ง 2. อ่านบัตรเนื้อหาเรื่อง "คุณสมบัตินักบวช" 3. ช่วยกันอภิปรายเรื่องคุณสมบัตินักบวช 4. เขียนบอกคุณสมบัตินักบวชในรูปแบบฝึกปฏิบัติ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. บัตรคำสั่ง 2. บัตรเนื้อหา "คุณสมบัตินักบวช" 	<p><u>ข. ประเมินผลกิจกรรม</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนสามารถเขียนบอกคุณสมบัตินักบวชลงในแบบฝึกปฏิบัติได้ถูกต้องอย่างน้อย 4 ประการ

เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน	ประเมินผล
2. การลาบวช	1. อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามคำสั่ง 2. อ่านนิทานเรื่อง "การลาบวช" 3. ศึกษาบัตรลาบวชตัวอย่าง 4. ตอบคำถามจากบัตรคำถามในแบบฝึกปฏิบัติ	1. บัตรคำสั่ง 2. นิทานเรื่อง "การลาบวช" 3. ตัวอย่างบัตรลาบวช ✓ 4. บัตรคำถาม	1. นักเรียนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับการลาบวชได้ถูกต้องทั้งหมด
3. นาค	1. อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามคำสั่ง 2. อ่านบัตรเนื้อหาเรื่อง "นาค" 3. ช่วยกันต่อภาพ 3.4. เติมคำลงในช่องว่างในแบบฝึกปฏิบัติ	1. บัตรคำสั่ง 2. บัตรเนื้อหาเรื่อง "นาค" 3. ภาพนาคที่ตัดเป็นชิ้น ๆ สำหรับนำมาต่อ	1. นักเรียนสามารถเติมคำลงในช่องว่างเกี่ยวกับ "นาค" ได้ถูกต้องอย่างน้อย 4 ข้อ
4. พิธีบวช	1. อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามคำสั่ง 2. อ่านบัตรเนื้อหาเรื่อง "พิธีบวช" ประกอบภาพ 3. จับคู่คำศัพท์จากบัตรคำศัพท์ 4. เติมคำลงในช่องว่างในแบบฝึกปฏิบัติ	1. บัตรคำสั่ง 2. บัตรเนื้อหาเรื่อง "พิธีบวช" 3. บัตรคำศัพท์ ✓ 4. ภาพการบวชพระ ✓	1. นักเรียนสามารถเติมคำลงในช่องว่างเกี่ยวกับ "พิธีบวช" ได้ถูกต้องอย่างน้อย 3 ข้อ

เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน	ประเมินผล
5. คำศัพท์สำหรับพระที่ควรทราบ	1. อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามคำสั่ง 2. อ่านบัตรเนื้อหาเรื่อง "คำศัพท์สำหรับพระที่ควรทราบ" 3. ช่วยกันอภิปรายเกี่ยวกับคำศัพท์สำหรับพระแล้วเขียนผลลงในแบบฝึกปฏิบัติ 4. ลากเส้นโยงคำศัพท์ที่มีความหมายเหมือนกันในแบบฝึกปฏิบัติ	1. บัตรคำสั่ง 2. บัตรเนื้อหาเรื่อง "คำศัพท์สำหรับพระที่ควรทราบ" 3. <i>บัตรคำทวง</i> 4. <i>บัตรเฉลย</i>	1. นักเรียนสามารถบันทึกผลการอภิปรายได้ถูกต้อง 2. นักเรียนสามารถลากเส้นโยงคำศัพท์สำหรับพระที่ควรทราบได้ถูกต้องอย่างน้อย 4 ข้อ 2. <i>นักเรียนสามารถลากเส้นโยงคำศัพท์ 1 ข้อ</i>
	<u>ค. ขั้นสรุป</u> 1. นักเรียนรวมชั้นแล้วแสดงละครเรื่อง "การแห่มาศ" โดยอาสาสมัครที่เหลือเป็นผู้ชู	1. ครูแนะนำวิธีการแสดงละครเรื่อง "การแห่มาศ" 2. ครูแจกบทละครแก่นักเรียน	<u>ค. ประเมินผลหลังเรียน</u> ให้ทำแบบสอบชุดเกี่ยวกับประเมินผลก่อนเรียน

ตัวอย่างเอกสารที่ใช้ในชุดการสอนที่ 1

แบบทดสอบก่อนเรียน

บัตรคำสั่ง

บัตรเนื้อหาวิชา

บัตรคำถาม

แบบฝึกปฏิบัติ

บัตรเฉลยคำตอบ

ชุดการสอนที่ 1
ตัวอย่างแบบสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

" ทิศ "

แบบสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ให้นักเรียน เขียน เครื่องหมาย / หน้าข้อที่เห็นว่าถูก และ
เขียน เครื่องหมาย ≠ หน้าข้อที่เห็นว่าผิด

- ..... 1. ทิศที่สำคัญมี 5 ทิศ
- ..... 2. ในการหาทิศเราใช้ดวงจันทร์เป็นหลัก
- ..... 3. ทิศที่ดวงอาทิตย์ขึ้น เราเรียกว่าทิศตะวันออก
- ..... 4. เข็มทิศทำด้วยแม่เหล็ก
- ..... 5. เข็มสีน้ำเงินของเข็มทิศจะชี้ไปทางทิศใต้เสมอ
- ..... 6. เข็มทิศเป็น เครื่องช่วยในการหาทิศ
- ..... 7. ทิศเฉียงมี 8 ทิศ
- ..... 8. ทิศตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ระหว่างทิศตะวันออกและทิศใต้

ชุดการสอนที่ 1

ตัวอย่างบัตรคำสั่ง

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

" ทิศ "

บัตรคำสั่งศูนย์ที่ 1

"ทิศที่สำคัญ"

1. เมื่ออ่านบัตรนี้จบแล้วให้นักเรียนนำบัตรสีน้ำเงินมาศึกษาแผนผังทิศทั้ง 4 ในบัตรนั้น
2. เมื่อศึกษาบัตรสีน้ำเงินจบแล้ว ให้นักเรียนเขียนแผนผังเหมือนในบัตรสีน้ำเงินลงในแบบฝึกปฏิบัติ ศูนย์ที่ 1
3. เมื่อเขียนแผนผังเสร็จแล้ว ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาสีเขียว ศูนย์ที่ 1 เรื่อง "ทิศที่สำคัญ"
4. เมื่ออ่านจบแล้ว ให้นักเรียนตอบคำถาม โดยดูคำถามในบัตรสีม่วง
5. เมื่อตอบแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มไปขอคำตอบจากครู
6. นำคำตอบนั้นมาตรวจคำตอบของนักเรียน ถ้าถูกให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ถ้าผิดให้ใส่เครื่องหมาย ✗
7. เมื่อตรวจเสร็จแล้ว ให้นักเรียนรวบรวมบัตรทั้งหมดใส่ซองให้เรียบร้อย แล้วนำคำตอบไปคืนครู
8. เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนย้ายไปยังศูนย์ที่ว่างอยู่ หรือศูนย์สำรอง ให้นำสิ่งใด ๆ ติดตัวไปด้วยยกเว้นแบบฝึกปฏิบัติ (กระดาษคำตอบ) ของนักเรียน)

หมายเหตุ ถ้าในกลุ่มมีคนที่อ่านหนังสือไม่ได้ ให้คนที่อ่านได้หรือหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้อ่านให้ฟัง

ชุดการสอนที่ 1
ตัวอย่างบัตรคำสั่ง

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

" ทิศ "

บัตรคำสั่งศูนย์ที่ 2
" การหาทิศ "

1. เมื่ออ่านบัตรคำสั่งนี้จบแล้ว ให้นักเรียนอ่านบัตรสีเขียวเรื่อง " การหาทิศ " พร้อมทั้งดูภาพประกอบ
2. เมื่ออ่านบัตรสีเขียวและดูภาพประกอบเสร็จแล้ว ให้นักเรียนนำบัตรสีเหลืองมาต่อเขาควยกัน
3. เมื่อต่อบัตรสีเหลืองเสร็จแล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามเรื่อง " การหาทิศ " โดยอ่านบัตรคำถามในบัตรสีม่วง
4. เมื่ออ่านเสร็จแล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติ ศูนย์ที่ 2
5. เมื่อตอบแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มไปขอคำเฉลยที่ครู
6. ตรวจสอบคำตอบของนักเรียนจากคำเฉลยที่ครูให้ ถ้าถูกให้ใส่เครื่องหมาย / ถ้าผิดให้ใส่เครื่องหมาย +
7. เมื่อตรวจเสร็จแล้ว ให้นักเรียนรวบรวมบัตรต่าง ๆ ใส่ซองให้เรียบร้อย แล้วนำคำเฉลยไปคืนครู
8. เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนย้ายไปยังศูนย์ที่ว่างอยู่หรือศูนย์สำรอง หามนำสิ่งใด ๆ คิดตัวไปควย ยกเว้นแบบฝึกปฏิบัติ (กระดาษคำตอบ) ของนักเรียน

หมายเหตุ ถ้าในกลุ่มมีคนอ่านหนังสือไม่ได้ ให้คนที่อ่านได้หรือหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้อ่านให้ฟัง

ชุดการสอนที่ 1
ตัวอย่างบัตรคำสั่ง

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

" ทิศ "

บัตรคำสั่งศูนย์ที่ 3
" เข็มทิศ "

1. เมื่อนักเรียนอ่านบัตรนี้จบแล้ว ให้อ่านนิทานเรื่อง "ฉันชื่อเข็มทิศ" ในบัตรสีเขียว
2. เมื่ออ่านนิทานจบแล้ว ให้นักเรียนนำเข็มทิศมาศึกษาดู
3. ทดสอบความเป็นแม่เหล็กของเข็มทิศ โดยนำแม่เหล็กมาลากเป็นวงกลมบนหน้าบัตรเข็มทิศ จะเห็นว่าเข็มทิศหมุนไปตามแม่เหล็ก
4. เมื่อทดสอบเสร็จแล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่อง "การหาทิศ" ลงในแบบฝึกปฏิบัติ ศูนย์ที่ 3 โดยคุณำถามจากบัตรสีม่วง
5. เมื่อตอบเสร็จแล้ว ให้นักเรียนกลุ่มไปขอคำเฉลยที่ครู
6. ตรวจสอบคำตอบของนักเรียนจากคำเฉลยของครูที่ใหม่มา ถ้าถูกให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ถ้าผิดให้ใส่เครื่องหมาย ✗
7. เมื่อตรวจสอบคำตอบเสร็จแล้ว ให้นักเรียนรวบรวมบัตรทั้งหมด เข็มทิศ และแม่เหล็ก ใส่ซองให้เรียบร้อย แล้วนำคำเฉลยไปคืนครู
8. เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนย้ายไปยังศูนย์ที่วางอยู่ หรือศูนย์สำรอง หามนำสิ่งใด ๆ ติดตัวไปด้วย ยกเว้นแบบฝึกปฏิบัติ(กระดาษคำตอบ)ของนักเรียน

หมายเหตุ ถ้าในกลุ่มมีคนอ่านหนังสือไม่ได้ ให้นำคนที่อ่านได้หรือหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้อ่านให้ฟัง

ชุดการสอนที่ 1
ตัวอย่างบัตรคำสั่ง

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

" ทิศ "

บัตรคำสั่งศูนย์ที่ 4
"การใช้เข็มทิศในการหาทิศ"

1. เมื่ออ่านบัตรนี้จบแล้ว ให้อ่านบัตร เขียว เรื่อง "การใช้เข็มทิศ"
2. เมื่ออ่านจบแล้ว ให้นักเรียนช่วยกันหาทิศด้วยเข็มทิศ โดยทำดังนี้
  - ก. นำเข็มทิศวางบนโต๊ะจนเข็มหยุดกระดิก
  - ข. หมุนตัวให้ปลายเข็มชี้หน้าเงินตรงกับทิศเหนือ (N)
3. เมื่อเสร็จแล้ว ให้นักเรียนลองตอบคำถามโดยดูคำถามจากบัตรสีม่วง
4. อ่านคำถามแล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติ ศูนย์ที่ 4
5. เมื่อตอบเสร็จแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มไปขอคำตอบจากครู
6. ตรวจสอบคำตอบของนักเรียนจากคำตอบที่ครูให้ ถ้าถูกให้ใส่เครื่องหมาย $\checkmark$ ถ้าผิดให้ใส่เครื่องหมาย $\neq$
7. ตรวจสอบคำตอบเสร็จแล้ว ให้นักเรียนรวบรวมบัตรต่าง ๆ ใส่ซองให้เรียบร้อย แล้วนำคำตอบไปคืนครู
8. เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนย้ายไปยังศูนย์ที่ว่างอยู่ หรือศูนย์สำรอง ทามนำสิ่งใด ๆ ติดตัวไปด้วย ยกเว้นแบบฝึกปฏิบัติ(กระดาษคำตอบ) ของนักเรียน

หมายเหตุ ถ้าในกลุ่มมีคนที่อ่านหนังสือไม่ได้ ให้คนที่อ่านได้หรือหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้อ่านให้ฟัง

ชุดการสอนที่ 1
ตัวอย่างบัตรคำสั่ง

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

" ทิศ "

บัตรคำสั่งศูนย์ที่ 5

" ทิศเฉียง "

1. เมื่ออ่านบัตรคำสั่งนี้จบแล้ว ให้นักเรียนศึกษาแผนผังทิศเฉียงในบัตรสีน้ำเงิน
2. เมื่อศึกษาแผนผังในบัตรสีน้ำเงินจบแล้ว ให้นักเรียนอ่านบัตรสีเขียวเรื่อง "ทิศเฉียง"
3. เมื่ออ่านบัตรสีเขียวจบแล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามเรื่อง "ทิศเฉียง" ลงในแบบฝึกปฏิบัติศูนย์ที่ 5 โดยดูคำถามจากบัตรสีม่วง
4. เมื่อตอบเสร็จแล้ว ให้นักเรียนกลุ่มไปขอคำเฉลยจากครู
5. ตรวจสอบคำตอบของนักเรียนจากคำเฉลยที่ครูให้ ถ้าถูกให้ใส่เครื่องหมาย / ถ้าผิดให้ใส่เครื่องหมาย ✗
6. เมื่อตรวจสอบคำตอบเสร็จแล้ว ให้นักเรียนรวบรวมบัตรต่าง ๆ ใส่ซองให้เรียบร้อย แล้วนำคำเฉลยไปคืนครู
7. เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนย้ายไปยังศูนย์ที่ว่างอยู่ หรือศูนย์สำรอง ทามนำสิ่งใด ๆ คิดตัวไปช่วย ยกเว้นแบบฝึกปฏิบัติ(กระดาษคำตอบ) ของนักเรียน

หมายเหตุ ถ้าในกลุ่มมีคนอ่านหนังสือไม่ได้ ให้คนที่อ่านได้หรือหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้อ่านให้ฟัง

ชุดการสอนที่ 1
ตัวอย่างบัตรเนื้อหา

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

" ทิศ "

บัตรเนื้อหาหน่วยที่ 1

"ทิศที่สำคัญ"

ทิศสำคัญที่นักเรียนจำเป็นต้องทราบมี 4 ทิศ คือ

1. ทิศเหนือ
2. ทิศใต้
3. ทิศตะวันออก
4. ทิศตะวันตก

ทิศมีประโยชน์ให้เราทราบทิศทางว่าสิ่งไหนอยู่ทางไหน

ชุดการสอนที่ 1

ตัวอย่างบัตรเนื้อหา

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

" ทิศ "

บัตรเนื้อหาชุดที่ 2

" การหาทิศ "

การที่จะทราบว่าทิศไหนอยู่ทางไหนนั้น เราใช้ดวงอาทิตย์เป็นหลัก

ทิศที่ดวงอาทิตย์ขึ้นเราเรียกว่า "ทิศตะวันออก"

ทิศที่ดวงอาทิตย์ตกเราเรียกว่า "ทิศตะวันตก"

เรามีวิธีหาทิศเหนือและทิศใต้ได้ดังนี้

นักเรียนยืนขึ้นแล้วกางแขนออก ให้แขนขวาชี้ไปทาง

ทิศที่ดวงอาทิตย์ขึ้น แขนซ้ายชี้ไปทางทิศที่ดวงอาทิตย์ตก ข้างหน้าของ

นักเรียนก็จะเป็นทิศเหนือ ข้างหลังก็จะเป็นทิศใต้

ชุดการสอนที่ 1

ตัวอย่างบัตรเนื้อหา

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

" ทิศ "

บัตรเนื้อหาชุดที่ 3

" ฉันทิชา ฉันทิศ "

สวัสดีค่ะ นักเรียน วันนี้ฉันจะมาแนะนำตัวเองให้เธอรู้จักนะคะ
 ฉันชื่อฉันทิศจะ ตัวฉันรูปร่างกลม ๆ เป็นคล้าย มีแขน 2 แขน แต่แขนของ
 ฉันไม่เหมือนแขนของเธอ แขนของฉันอยู่ในตลับเรียกว่า "เข็ม" เข็มข้าง
 หนึ่งของฉันสีน้ำเงิน ส่วนอีกข้างหนึ่งสีขาว แขนสีน้ำเงินของฉันชี้ไปทาง
 ทิศเหนือเสมอ ส่วนแขนข้างสีขาวจะชี้ไปทางทิศใต้

ถ้าเธอพาฉันไปไหน ๆ ด้วย เธอก็จะไม่หลงทิศ เพราะฉันจะคอย
 ช่วยเธอหาทิศไงละ

ถ้าฉันตัวโตมีแรงมาก เธอลองนำเข็มหมุด หรือตะปูมาใกล้ ๆ
 ฉันทิชา เข็มหมุดจะวิ่งมาหาฉันทิชาทันที เพราะฉันเป็นแม่เหล็กดูดเหล็กได้จะ

ชุดการสอนที่ 1
ตัวอย่างบัตรเนื้อหา

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

" ทิศ "

บัตรเนื้อหาชุดที่ 4

"การใช้เข็มทิศ"

เข็มทิศคือเครื่องมือที่ช่วยในการหาทิศ

ถ้าเราจะใช้เข็มทิศในการหาทิศ เราต้องทำดังนี้

1. ต้องวางคัลบบนพื้นเรียบ ๆ แล้วปล่อยให้เข็มกระดิกจนหยุดเอง

2. หมุนคัลบิให้ปลายเข็มชี้หน้าเงินตรงกับทิศเหนือ (N)

เราก็ได้ทิศเหนือ

3. ปลายเข็มตรงข้ามกับทิศเหนือก็เป็นทิศใต้

ข้างขวามือจะเป็นทิศตะวันออก

ทางซ้ายมือก็จะเป็นทิศตะวันตก

ชุดการสอนที่ 1
ตัวอย่างบัตร เนื้อหา

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

" ทิศ "

บัตร เนื้อหาชุดที่ 5

" ทิศเฉียง "

เมื่อนักเรียนหันหน้าไปทางทิศตะวันออก แล้วซ้ายหันหรือขวาหัน
ไปครึ่งทาง ทิศที่หันไปใหม่เรียกว่า " ทิศเฉียง " เช่น เมื่อนักเรียนหันหน้า
ไปทางทิศตะวันออกแล้วซ้ายหันไปครึ่งทาง ทิศที่นักเรียนหันหน้าไปเรียกว่า
ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ

ทิศเฉียงมี 4 ทิศ คือ

1. ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ระหว่างทิศตะวันออกและทิศเหนือ
2. ทิศตะวันออกเฉียงใต้ อยู่ระหว่างทิศตะวันออกและทิศใต้
3. ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ อยู่ระหว่างทิศตะวันตกและทิศเหนือ
4. ทิศตะวันตกเฉียงใต้ อยู่ระหว่างทิศตะวันตกและทิศใต้

ชุดการสอนที่ 1

ตัวอย่างบัตรคำถาม

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

" ทิศ "

บัตรคำถามศูนย์ที่ 1

" ทิศที่สำคัญ "

เมื่ออ่านคำถามในบัตรนี้แล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติ ศูนย์ที่ 1

1. ทิศที่สำคัญมีกี่ทิศ ?

- ก. 3 ทิศ   ข. 4 ทิศ   ค. 5 ทิศ

2. ทิศเหนืออยู่ตรงกันข้ามกับทิศอะไร ?

- ก. ทิศใต้   ข. ทิศตะวันออก   ค. ทิศตะวันตก

3. ทิศตะวันออกอยู่ตรงข้ามกับทิศอะไร ?

- ก. ทิศเหนือ   ข. ทิศใต้   ค. ทิศตะวันตก

4. ทิศมีประโยชน์อย่างไร ?

- ก. ให้เราทราบทิศทางว่า สิ่งไหน อยู่ทางไหน
ข. ให้เราอนนให้ถูกทิศทาง
ค. ให้เราทราบแล้วจำไว้เฉย ๆ

ชุดการสอนที่ 1
ตัวอย่างบัตรคำถาม

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

" ทิศ "

บัตรคำถามศูนย์ที่ 2

" การหาทิศ "

เมื่ออ่านคำถามในบัตรนี้แล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติ
ศูนย์ที่ 2

1. การที่จะทราบว่าทิศไหนอยู่ทางไหนนั้น เราใช้อะไรเป็นหลัก ?
  - ก. ดวงอาทิตย์
  - ข. ดวงจันทร์
  - ค. ดวงดาว
2. ทิศที่ดวงอาทิตย์ขึ้นเรียกว่าทิศอะไร ?
  - ก. ทิศเหนือ
  - ข. ทิศใต้
  - ค. ทิศตะวันออก
3. ทิศที่ดวงอาทิตย์ตก เรียกว่าทิศอะไร ?
  - ก. ทิศตะวันออก
  - ข. ทิศตะวันตก
  - ค. ทิศเหนือ
4. ถ้าแขนขวาชี้ไปทางทิศที่ดวงอาทิตย์ขึ้น แขนซ้ายชี้ไปทางทิศที่ดวงอาทิตย์ตก ข้างหน้าจะเป็นทิศอะไร ?
  - ก. ทิศเหนือ
  - ข. ทิศใต้
  - ค. ทิศตะวันออก
5. ข้างหลังเป็นทิศอะไร ?
  - ก. ทิศเหนือ
  - ข. ทิศใต้
  - ค. ทิศตะวันออก

ชุดการสอนที่ 1
ตัวอย่างบัตรคำถาม

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

" ทิศ "

บัตรคำถามศูนย์ที่ 4
"การใช้เข็มทิศ"

เมื่ออ่านคำถามในบัตรนี้แล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามลงในแบบฝึก
ปฏิบัติ ศูนย์ที่ 4

1. เข็มทิศ คือเครื่องมือที่ช่วยในการทำอะไร ?
 ก. บอกเวลา   ข. ทาทิศ   ค. บอกความยาว
2. ในการใช้เข็มทิศต้องหมุนตัวไปหลายเข็มสีน้ำเงินตรงกับทิศอะไร ?
 ก. ทิศตะวันออก   ข. ทิศตะวันตก   ค. ทิศเหนือ
3. หลายเข็มตรงกันข้ามกับทิศเหนือจะเป็นทิศอะไร ?
 ก. ทิศใต้   ข. ทิศตะวันออก   ค. ทิศตะวันตก

ชุดการสอนที่ 1
ตัวอย่างบัตรคำถาม

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

" ทิศ "

บัตรคำถามศูนย์ที่ 5

" ทิศเฉียง "

เมื่ออ่านคำถามในบัตรนี้แล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติ ศูนย์ที่ 5

1. ทิศเฉียงมีกี่ทิศ ?

ก. 3 ทิศ

ข. 4 ทิศ

ค. 5 ทิศ

2. ทิศตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ระหว่างทิศตะวันออกเฉียงและทิศอะไร ?

ก. ทิศเหนือ

ข. ทิศใต้

ค. ทิศตะวันตก

3. ทิศตะวันตกเฉียงใต้อยู่ระหว่างทิศตะวันตกและทิศอะไร ?

ก. ทิศเหนือ

ข. ทิศใต้

ค. ทิศตะวันออกเฉียง

ตัวอย่างแบบฝึกปฏิบัติ

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

" ทิศ "

แบบฝึกปฏิบัติ

เขียนเครื่องหมาย + ทับลงบนอักษร ก หรือ ข หรือ ค หนาขอความ
ที่นักเรียนเห็นว่าถูก

ตัวอย่าง ทิศใต้อยู่ตรงข้ามกับทิศอะไร ?

- ก. ทิศตะวันออก   ข. ทิศตะวันตก   ค. ทิศเหนือ
- วิธีทำ   ก.   ข.   ค.

<u>ศูนย์ที่ 1</u>	<u>ศูนย์ที่ 3</u>
	1. ก ข ค
	2. ก ข ค
	3. ก ข ค
	<u>ศูนย์ที่ 4</u>
1. ก ข ค	1. ก ข ค
2. ก ข ค	2. ก ข ค
3. ก ข ค	3. ก ข ค
4. ก ข ค	<u>ศูนย์ที่ 5</u>
	1. ก ข ค
	2. ก ข ค
	3. ก ข ค
<u>ศูนย์ที่ 2</u>	๕ ข้อ.....
1. ก ข ค	
2. ก ข ค	
3. ก ข ค	
4. ก ข ค	
5. ก ข ค	

ชุดการสอนที่ 1

ตัวอย่างบัตร เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

" ทิศ "

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติชุดที่ 1

" ทิศที่สำคัญ "

1.	ข
2.	ก
3.	ค
4.	ก

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

" ทิศ "

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติชุดที่ 2

" การหาทิศ "

1.	ก
2.	ค
3.	ข
4.	ก
5.	ข

ชุดการสอนที่ 1
ตัวอย่างบัตร เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ (ต่อ)

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
"ทิส"

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติตอนที่ 3
" เข้มทิส"

1.	ก
2.	ค
3.	ก

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
"ทิส"

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติตอนที่ 4
"การใช้ เข้มทิส"

1.	ข
2.	ค
3.	ก

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
"ทิส"

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติตอนที่ 5
"ทิสเฉียง"

1.	ข
2.	ก
3.	ข

ชุดการสอนที่ 1

ตัวอย่างบัตร เฉลยแบบสอบก่อนและหลังเรียน

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

"ทิศ"

เฉลยแบบสอบก่อน เรียน และหลัง เรียน

1.	+
2.	+
3.	√
4.	√
5.	+
6.	√
7.	+
8.	+

เอกสารที่ใช้ในชุดการสอนที่ 2

แบบทดสอบก่อน เรียน และหลัง เรียนพร้อมทั้ง เฉลย

บัตรคำสั่ง

บัตรเนื้อหาวิชา

บัตรคำถาม

แบบฝึกปฏิบัติ

บัตร เฉลยคำตอบ

ชุดการสอนที่ 2

แบบสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

"การรักษาความสะอาดและการป้องกันโรค"

แบบสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ให้นักเรียน เขียน เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เห็นว่าถูก และ
เขียน เครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่เห็นว่าผิด

- ..... 1. โรคเหาเกิดจากผมสกปรก
- ..... 2. เราควรล้างมือบ่อย ๆ โดยเฉพาะก่อนกินอาหารและ
หลังออกจากส้วม
- ..... 3. วิธีกำจัดขยะมูลฝอยก็คือ นำไปทิ้งในแม่น้ำ ลำคลอง
- ..... 4. บ้านที่สะอาดทุกบ้านจะเป็นที่อยู่อาศัยของหนู และ
แมลงสาบ
- ..... 5. การปลูกฝีสามารถป้องกันโรคต่าง ๆ ได้ทุกโรค
- ..... 6. การปลูกฝีหรือฉีดวัคซีนป้องกันโรคนั้น รัฐบาลจัดให้โดย
ไม่คิดเงิน
- ..... 7. โรคติดต่อทุกชนิด ติดต่อกันทางลมหายใจ
- ..... 8. เมื่อเจ็บป่วยทุกครั้งควร ไปพบแพทย์ และหยุดพัก
รักษาตัวอยู่กับบ้าน
- ..... 9. เราควรถ่ายอุจจาระให้เป็นเวลาทุกวัน
- ..... 10. เราควรนอนหลับในห้องที่ปิดมิดชิด

ชุดการสอนที่ 2

บัตรคำสั่ง

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

"การรักษาความสะอาดและการป้องกันโรค"

บัตรคำสั่งศูนย์ที่ 1

"วิธีรักษาความสะอาดร่างกาย"

1. เมื่ออ่านบัตรนี้จบแล้วให้นักเรียนอ่านบัตรสีเขียวพร้อมกับรูปภาพชุด ก และ ข. ประกอบด้วย
2. เมื่ออ่านบัตรสีเขียวและรูปภาพชุด ก. และ ข. เสร็จแล้วให้นักเรียนทุกคนตรวจดูเล็บของตน ถ้าเล็บใครยาวให้ตัดทันที แล้วล้างมือให้สะอาด
3. เมื่อตัดเล็บและล้างมือเสร็จแล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติศูนย์ที่ 1 โดยดูคำถามจากบัตรสีม่วง
4. เมื่อตอบคำถามเสร็จแล้วให้หัวหน้ากลุ่มไปขอคำเฉลยจากครู
5. ตรวจคำตอบของนักเรียนจากคำเฉลยที่ครูให้ ถ้าถูกให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ถ้าผิดให้ใส่เครื่องหมาย ✗
6. เมื่อตรวจคำถามเสร็จแล้วให้นักเรียนรวบรวมภาพชุดต่าง ๆ ใส่ซองให้เรียบร้อยแล้วนำคำเฉลยไปคืนครู
7. เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้วให้นักเรียนย้ายไปยังศูนย์ที่ว่างอยู่ หรือศูนย์สำรอง ห้ามหยิบสิ่งใด ๆ คิดมือไปช่วย ยกเว้นแบบฝึกปฏิบัติ (กระดาษคำตอบ) ของนักเรียน

ชุดการสอนที่ 2

บัตรคำสั่ง

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

"การรักษาความสะอาดและการป้องกันโรค"

บัตรคำสั่งศูนย์ที่ 2

"วิธีรักษาความสะอาดบ้านเรือนและชุมชน"

1. เมื่อนักเรียนอ่านบัตรนี้จบแล้ว ให้นักเรียนนำภาพ 2 ภาพ มาเปรียบเทียบกันดู แล้วหัวหน้ากลุ่มนำการอภิปรายเกี่ยวกับภาพทั้ง 2 ภาพนั้น
2. เมื่อดูภาพทั้ง 2 และอภิปรายเสร็จแล้วให้นักเรียนอ่านบัตรสีเขียว เรื่อง "วิธีรักษาความสะอาดบ้านเรือนและชุมชน"
3. เมื่ออ่านบัตรสีเขียวเสร็จแล้ว ให้นักเรียนลองตอบคำถาม โดยดูคำถามในบัตรสีม่วง
4. อ่านบัตรคำถามสีม่วง แล้วตอบคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติศูนย์ที่ 2
5. เมื่อตอบคำถามเสร็จแล้วให้หัวหน้ากลุ่มไปขอคำเฉลยจากครู
6. ตรวจสอบคำตอบของนักเรียนจากคำเฉลยที่ครูให้
7. เมื่อตรวจสอบคำตอบเสร็จแล้วให้นักเรียนรวบรวมบัตรต่าง ๆ ใส่ซองให้เรียบร้อย แล้วนำคำเฉลยไปคืนครู
8. เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนย้ายไปยังศูนย์ที่ว่างอยู่ หรือ ศูนย์สำรอง ห้ามหยิบสิ่งใด ๆ ดิฉันมือไปช่วย ยกเว้นแบบฝึกปฏิบัติ (กระดาษคำตอบ) ของนักเรียน

ชุดการสอนที่ 2

บัตรคำสั่ง

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

"การรักษาความสะอาดและการป้องกันโรค"

บัตรคำสั่งศูนย์ที่ 3

"การปลูกผักหรือผักกาด"

1. เมื่ออ่านบัตรคำสั่งนี้เสร็จแล้ว ให้นักเรียนนำภาพในบัตรสีเหลือง มาต่อเข้าด้วยกัน
2. เมื่อต่อภาพเสร็จแล้ว ให้นักเรียนอ่านบัตรสีเขียวเรื่อง "การปลูกผักหรือผักกาด"
3. เมื่ออ่านบัตรสีเขียวจบแล้ว ให้นักเรียนเติมคำที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง "การปลูกผักหรือผักกาด" ลงในช่องว่างในแบบฝึกปฏิบัติศูนย์ที่ 3
4. เมื่อเติมคำลงในช่องว่างเสร็จแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มไปขอคำเฉลยที่ครู
5. ตรวจสอบคำตอบของนักเรียนจากคำเฉลยที่ครูให้ ถ้าถูกให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ถ้าผิดให้ใส่เครื่องหมาย ✗
6. เมื่อตรวจสอบคำตอบเสร็จแล้วให้นักเรียนรวบรวมบัตรต่าง ๆ ใส่ของให้เรียบร้อย แล้วนำคำเฉลยไปคืนครู
7. เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนย้ายไปยังศูนย์ที่ว่างอยู่ หรือ ศูนย์สำรอง ห้ามหยิบสิ่งใด ๆ ติดมือไปด้วย ยกเว้นแบบฝึกปฏิบัติ (กระดาษคำตอบ) ของนักเรียน

ชุดการสอนที่ 2

บัตรคำสั่ง

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

"การรักษาความสะอาดและการป้องกันโรค"

บัตรคำสั่งศูนย์ที่ 4

"การแพร่เชื้อโรค"

1. เมื่ออ่านบัตรนี้แล้ว ให้นักเรียนอ่านบัตรสีเขียวเรื่อง "การแพร่เชื้อโรค"
2. เมื่ออ่านเสร็จแล้วให้หัวหน้ากลุ่มนำมามีปราชญ์เรื่อง "การแพร่เชื้อโรค" โดยให้นักเรียนพูดถึงการแพร่เชื้อโรควิธีอื่น ๆ หรือสัตว์นำโรคชนิดอื่น ๆ
3. เมื่ออภิปรายเสร็จแล้วให้ช่วยกันเขียนผลการอภิปรายลงในแบบฝึกปฏิบัติศูนย์ที่ 4 ข้อ ก.
4. เมื่อเขียนผลอภิปรายเสร็จแล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติข้อ 3 ข. โดยดูคำถามในบัตรสีม่วง
5. เมื่อตอบคำถามเสร็จแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มไปขอคำเฉลยจากครู
6. ตรวจสอบคำตอบของนักเรียนจากคำเฉลยที่ครูให้ ถ้าถูกต้องให้ใส่เครื่องหมาย $\checkmark$ ถ้าผิดให้ใส่เครื่องหมาย $\neq$
7. เมื่อตรวจสอบคำตอบเสร็จแล้ว ให้นักเรียนรวบรวมบัตรต่าง ๆ ใส่ซองให้เรียบร้อย แล้วนำคำเฉลยไปคืนครู
8. เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนย้ายไปยังศูนย์ที่ว่างอยู่ หรือศูนย์สำรอง ห้ามหยิบสิ่งใด ๆ ติดมือไปด้วย ยกเว้นแบบฝึกปฏิบัติ (กระดาษคำตอบ) ของนักเรียน

ชุดการสอนที่ 2
บัตรคำสั่ง

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
"การรักษาความสะอาดและการป้องกันโรค"

บัตรคำสั่งศูนย์ที่ 5
"วิธีการรักษาสุขภาพ"

1. เมื่ออ่านบัตรนี้จบแล้ว ให้นักเรียนออกกำลังกายโดยการกระโดดขึ้นลง ๆ คนละ 10 ครั้ง
2. เมื่อออกกำลังกายเสร็จแล้ว ให้นักเรียนอ่านบัตรสีเขียวและดูภาพชุดประกอบ
3. เมื่ออ่านบัตรสีเขียวและดูภาพชุดเสร็จแล้ว ให้นักเรียนตอบคำถาม
4. ตอบคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติศูนย์ที่ 5 โดยดูคำถามจากบัตรสีม่วง
5. เมื่อตอบคำถามเสร็จแล้ว ให้นักเรียนกลุ่มไปขอคำเฉลยจากครู
6. ตรวจสอบคำตอบของนักเรียนจากคำเฉลยที่ครูให้ ถ้าถูกให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ถ้าผิดให้ใส่เครื่องหมาย +
7. เมื่อตรวจสอบคำตอบเสร็จแล้ว ให้นักเรียนรวบรวมบัตรต่าง ๆ ใส่ซองให้เรียบร้อย แล้วนำคำเฉลยไปคืนครู
8. เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนย้ายไปยังศูนย์ที่ว่างหรือศูนย์สำรอง ห้ามหยิบสิ่งใด ๆ ตีคมือไปช่วย ยกเว้นแบบฝึกปฏิบัติ (กระดาษคำตอบ) ของนักเรียน

ชุดการสอนที่ 2

บัตรเนื้อหา

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

"การรักษาความสะอาดและการป้องกันโรค"

บัตรเนื้อหาหน่วยที่ 1

"การรักษาความสะอาดของร่างกาย"

การรักษาความสะอาดของร่างกายเป็นเรื่องสำคัญของทุกคน เมื่อร่างกายสะอาด เชื้อโรคต่าง ๆ ก็อาศัยอยู่ไม่ได้ ร่างกายที่แข็งแรง นับว่าเป็นการป้องกันโรคเบื้องต้นวิธีหนึ่ง

วิธีรักษาความสะอาดของร่างกายส่วนต่าง ๆ คือ

1. ฟัน ต้องแปรงฟันอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง คือหลังตื่นนอนและก่อนนอน
2. มือ ไม่หยิบของหรือเล่นของสกปรก ต้องล้างมือบ่อย ๆ โดยเฉพาะเมื่อก่อนกินอาหาร และหลังออกจากส้วม
3. เล็บ ต้องตัดให้สั้น และอย่าให้มีเชื้อเล็บติดอยู่
4. ผม ต้องสระผมบ่อย ๆ อย่าปล่อยให้สกปรกหรือเกิดโรคต่าง ๆ ได้ เช่น โรคเหา โรคคันตุ พุพอง
5. ร่างกายทั้งหมดต้องให้สะอาดอยู่เสมอ ด้วยการอาบน้ำ ฟอกสบู่ถูสีโคลสทุกวัน วันละครั้งเป็นอย่างน้อย

นอกจากนี้ทุกคนยังควรสวมเสื้อผ้าที่สะอาดเป็นประจำอีกด้วย

ชุดการสอนที่ 2

บัตรเนื้อหา

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

"การรักษาความสะอาดและการป้องกันโรค"

บัตรเนื้อหาชุดที่ 2

"วิธีรักษาความสะอาดบ้านเรือนและชุมชน"

การรักษาความสะอาดบ้านเรือนและชุมชน ทุกคนควรทำดังนี้

1. ต้องรักษาบริเวณบ้านให้สะอาด ไม่ควรปล่อยให้สกปรก เป็นที่อยู่อาศัยของแมลงมุม ไร และแมลงสาบ
2. ไม่ปล่อยให้บริเวณบ้านมีขยะขึ้นกรุงรัง และไม่ปล่อยให้เป็นหลุมเป็นบ่อ มีน้ำขัง เป็นที่เพาะพันธุ์ยุง
3. ขยะมูลฝอย ต้องเผาหรือฝัง ไม่ควรปล่อยให้ไว้ให้มีกลิ่นเหม็น ห้ามทิ้งลงในแม่น้ำ ละคลอง
4. ไม่ทิ้งขยะมูลฝอย สิ่งสกปรกอื่น ๆ หรือขีดเขียนข้อความต่าง ๆ ลงในที่สาธารณะ

ชุดการสอนที่ 2

บัตรเนื้อหา

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

"การรักษาความสะอาดและการป้องกันโรค"

บัตรเนื้อหาชุดที่ 3

"การปลูกฝีหรือฉีดยา"

การป้องกันโรคอีกวิธีหนึ่งก็คือ การปลูกฝีหรือฉีดยา โรคที่เราป้องกันได้ด้วยการปลูกฝี ได้แก่ ไข้ทรพิษ ส่วนโรคที่เราป้องกันได้ด้วยการฉีดยามีหลายโรค เช่น อหิวาตกโรค คอตีบ บาดทะยัก เป็นต้น

การปลูกฝีหรือฉีดยาป้องกันโรคเหล่านี้ รัฐบาลจัดให้โดยไม่คิดเงิน สถานที่ปลูกฝีหรือฉีดยาฟรีป้องกันโรคเหล่านี้ เช่น

1. สถานีอนามัยประจำอำเภอ หรือประจำจังหวัดทุกแห่ง
2. โรงพยาบาล และสำนักงานตบุงครรภ

ฯลฯ

ชุดการสอนที่ 2
บัตรเนื้อหา

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
"การรักษาความสะอาดและการป้องกันโรค"

บัตรเนื้อหาชุดที่ 4
"การแพร่เชื้อโรค"

โรคต่าง ๆ แพร่เชื้อโดยผ่านพาหะ (ตัวนำ) หลายชนิด เช่น

1. น้ำลาย
2. ลมหายใจ
3. อาหาร
4. สัตว์ เช่น มุง แมลงวันและหนู

วิธีป้องกันการแพร่เชื้อโรคไม่ให้ไปติดผู้อื่น เราควรปฏิบัติดังนี้คือ

1. ไม่ขว้างน้ำลายตามถนนหนทาง และสถานที่สาธารณะ
2. ต้องปิดปาก จมูก เวลาไอหรือจาม
3. เวลารับประทานอาหารต้องใช้ช้อนกลางทุกครั้ง
4. หมั่นพักรักษาตัวอยู่กับบ้าน หรือไปพบแพทย์ทุกครั้ง เมื่อเกิดเจ็บป่วย

ชุดการสอนที่ 2
บัตรเนื้อหา

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

"การรักษาความสะอาดและการป้องกันโรค"

บัตรคำสั่งศูนย์ที่ 5

"วิธีการรักษาสุขภาพ"

ประโยชน์ของการรักษาสุขภาพของร่างกายให้แข็งแรง สมบูรณ์อยู่เสมอก็คือ เมื่อร่างกายแข็งแรงเราก็จะไม่เกิดโรคภัยไข้เจ็บใด ๆ เพราะมีภูมิคุ้มกันโรค การที่จะทำให้ร่างกายมีสุขภาพแข็งแรงอยู่เสมอ เราควรปฏิบัติดังนี้

1. ต้องออกกำลังกายโดยสม่ำเสมอทุกวัน
2. กินเนื้อ นม ไข่ ผัก ผลไม้ทุกวัน
3. ดื่มน้ำสะอาดมาก ๆ ไม่ดื่มน้ำจากกาแฟ
4. นอนหลับในที่ที่อากาศถ่ายเทได้สะดวกให้เพียงพอ
5. ถ่ายอุจจาระให้เป็นเวลาทุกวัน
6. แปรงฟันหลังอาหารทุกครั้ง
7. อาบน้ำอย่างน้อยวันละครั้ง และสวมเสื้อผ้าที่สะอาด
8. ไม่คลุกคลีกับผู้ป่วยเป็นโรคติดต่อ
9. ล้างมือก่อนกินอาหาร และเมื่อออกจากส้วม

ชุดการสอนที่ 2

บัตรคำถาม

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

"การรักษาความสะอาดและการป้องกันโรค"

บัตรคำถามศูนย์ที่ 1

"วิธีรักษาความสะอาดร่างกาย"

เมื่ออ่านบัตรคำถามนี้แล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติศูนย์ที่ 1

1. เชื้อโรคต่าง ๆ จะอาศัยอยู่ในร่างกายที่สะอาดได้หรือไม่ ?
2. เราควรแปรงฟันอย่างน้อยวันละกี่ครั้ง ?
3. เราควรตัดเล็บให้สั้นอยู่เสมอถูกต้องหรือไม่ ?
4. เมื่อผมสกปรกจะ เกิดโรคอะไรบ้าง ?
5. เราควรอาบน้ำ ฟอกสบู่วันละกี่ครั้งเป็นอย่างน้อย ?

ชุดการสอนที่ 2
บัตรคำถาม

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
"การรักษาความสะอาดและการป้องกันโรค"

บัตรคำถามศูนย์ที่ 2
"วิธีรักษาความสะอาดบ้านเรือนและชุมชน"

เมื่ออ่านคำถามในบัตรนี้แล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติศูนย์ที่ 2

1. บ้านเรือนที่สกปรก เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์อะไรบ้าง ?
บอกมา 3 ชนิด
2. เราไม่ควรปล่อยให้บริเวณบ้านเป็นหลุมเป็นบ่อ มีน้ำขัง
เพราะอะไร ?
3. เราควรทำอย่างไรกับขยะมูลฝอย ?
4. เราควรทิ้งขยะมูลฝอยหรือขีดเขียนข้อความต่าง ๆ ลงใน
สถานที่สาธารณะหรือไม่ ?

ชุดการสอนที่ 2

บัตรคำถาม

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

"การรักษาความสะอาดและการป้องกันโรค"

บัตรคำถามชุดที่ 4

"การแพร่เชื้อโรค"

เมื่ออ่านคำถามในบัตรนี้แล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติชุดที่ 4 ข้อ ข.

1. สัตว์ที่เป็นพาหะ (ตัวนำ) เชื้อโรคมีสัตว์อะไรบ้าง นอกจากยุง
2. เราควรบ้วนน้ำลายตามถนนหนทางหรือไม่ ?
3. เวลาไอ หรือจาม เราต้องทำอย่างไร ?
4. เมื่อเจ็บป่วยเราควรทำอย่างไร ?
5. ในการรับประทานอาหาร เราควรใช้อะไรตักอาหาร?

ชุดการสอนที่ 2

บัตรคำถาม

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

"การรักษาความสะอาดและการป้องกันโรค"

บัตรคำถามชุดที่ 5

"วิธีการรักษาสุขภาพ"

เมื่ออ่านคำถามในบัตรนี้แล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติชุดที่ 5

1. เมื่อร่างกายแข็งแรง เราก็ก่อนเกิดโรคภัยไข้เจ็บได้ง่าย เพราะอะไร ?
2. ควรออกกำลังกายโดยสม่ำเสมอ ทุกวันหรือไม่ ?
3. เราควรกินเนื้อ นม ไข่ ผัก ผลไม้ทุกวันใช่หรือไม่ ?
4. เราควรดื่มน้ำสะอาดหรือไม่ ?
5. เมื่อไรบ้างที่เราต้องล้างมือ ?

ชุดการสอนที่ 2
แบบฝึกปฏิบัติ

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 "การรักษาความสะอาดและการป้องกันโรค" <u>แบบฝึกปฏิบัติ</u>	
<u>ศูนย์ที่ 1</u>	<u>ศูนย์ที่ 2</u>
1. .... 2. .... ครั้ง 3. .... 4. จะเกิดโรค..... และ โรค..... 5. .... ครั้ง	1. เป็นที่อยู่อาศัยของ..... ..... 2. เพราะ..... 3. เราควร ..... หรือ..... ขยะมูลฝอย 4. ....
<u>ศูนย์ที่ 3</u>	<u>ศูนย์ที่ 4</u>
1. การป้องกันโรคอีกวิธีหนึ่งก็คือ การ..... 2. โรคที่เราป้องกันได้ด้วยการ ปฎิบัติคือโรค..... 3. อหิวาตกโรค คอติบ และ ..... เราป้องกันได้ ด้วยการฉีดยา 4. การ..... หรือ..... เหล่านี้รัฐบาลจัดให้โดยไม่มีเงิน	ก) .... ข) 1. นอกจากยุงก็มี..... 2. .... 3. เราต้อง..... 4. เราควร ..... 5. เราควรใช้..... ตัก

ชุดการสอนที่ 2
แบบฝึกปฏิบัติ (ต่อ)

<p>5. สถานที่ปลูกผีหรือนิกายฟรี ได้แก่..... ประจำอำเภอ หรือประจำ จังหวัดทุกแห่งและ..... ..... ตลอดจน.....</p>	<p>ศูนย์ 5</p> <p>1. เพราะ.....</p> <p>2. ....</p> <p>3. ....</p> <p>4. ....</p> <p>5. เมื่อ.....และ .....</p>
<p>ชื่อ.....</p>	

ชุดการสอนที่ 2
บัตร เฉลยคำตอบ

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
"การรักษาความสะอาดและการป้องกันโรค"

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติชุดที่ 1
"วิธีรักษาความสะอาดร่างกาย"

1. ไม่ได้
2. 2 ครั้ง
3. ถูก
4. โรคเหา และโรคขี้คันตุ พูพอง
5. 1 ครั้ง

ชุดการสอนที่ 2

บัตรเฉลยคำตอบ

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

"การรักษาความสะอาดและการป้องกันโรค"

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติศูนย์ที่ 2

"วิธีการรักษาความสะอาดบ้านเรือนและชุมชน"

1. หนู แมงมุม ไร เรือด แมลงสาบ
2. เพราะจะเป็นที่เพาะพันธุ์ยุง
3. เราควร เผา หรือ ฝัง ขยะมูลฝอย
4. ไม่ควร

ชุดการสอนที่ 2
บัตรเฉลยคำตอบ

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

"การรักษาความสะอาดและการป้องกันโรค"

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติขั้นที่ 3

"การปลูกฝีหรือฉีดยา"

1. การป้องกันโรคอีกวิธีหนึ่งก็คือ การปลูกฝีหรือฉีดยา
2. โรคที่เราป้องกันได้ด้วยการปลูกฝีได้แก่ ไข้ทรพิษ
3. อหิวาตกโรค คอติบ และบาดทะยัก เราป้องกันได้ด้วยการฉีดยา
4. การปลูกฝี หรือฉีดยา ป้องกันโรคเหล่านี้ รัฐบาลจัดให้โดยไม่คิดเงิน
5. สถานที่ปลูกฝีหรือฉีดยาฟรี ได้แก่ สถานีอนามัยประจำอำเภอ หรือ ประจำจังหวัดทุกแห่ง และโรงพยาบาล ตลอดจนสำนักงานเขต

ชุดกิจกรรมที่ 2
บัตรเฉลยคำขอบ

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
"การรักษาความสะอาดและการป้องกันโรค"

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติตอนที่ 4
"การแพร่เชื้อโรค"

- (ข) 1. หนูและแมลงวัน
2. ไมควร
3. เราต้องปิดปากและจมูก
4. ควรหยุดพักรักษาตัวอยู่กับบ้าน หรือไปพบแพทย์ทุกครั้ง
5. เราควรใช้ช้อนกลางตัก

ชุดการสอนที่ 2
บัตร เฉลยคำตอบ

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
"การรักษาความสะอาดและการป้องกันโรค"

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติตอนที่ 5
"วิธีรักษาสุขภาพ"

1. เพราะมีภูมิคุ้มกันโรค
2. ควร
3. ใจ
4. ไม่ควร
5. เมื่ออุณหภูมิอาหารและออกจากส้วม

ชุดการสอนที่ 2
บัตร เฉลยแบบสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
"การรักษาความสะอาดและการป้องกันโรค"

เฉลยแบบสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

1.	√
2.	√
3.	+
4.	+
5.	+
6.	√
7.	+
8.	√
9.	√
10.	+

เอกสารที่ใช้ในชุดการสอนที่ 3

แบบสอบก่อนเรียนและหลังเรียนพร้อมเฉลย

บัตร คำสั่ง

บัตร เนื้อหา

บัตร คำถาม

แบบฝึกปฏิบัติ

บัตร เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

ชุดการสอนที่ 3

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

"วันปิยมหาราช"

แบบสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เห็นว่าถูก และ
เขียนเครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่เห็นว่าผิด

- ..... 1. "วันปิยมหาราช" ตรงกับวันที่ 23 ตุลาคม ของทุกปี
- ..... 2. "พระปิยมหาราช" เป็นพระนามที่เราเรียกพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ..... 3. พระนามเดิมของ "พระปิยมหาราช" คือ สมเด็จเจ้าฟ้าจุฬาลงกรณ์
- ..... 4. "พระปิยมหาราช" เป็นผู้ปรับปรุงการปกครองประเทศ โดยแบ่งเป็น กระทรวง ทบวง กรม
- ..... 5. พระบรมรูปทรงม้าเป็นอนุสาวรีย์ของพระเจ้าตากสินมหาราช

ชุดการสอนที่ 3

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

"วันปิยมหาราช"

บัตรคำสั่งศูนย์ที่ 1

"ความหมายของวันปิยมหาราช"

1. เมื่ออ่านบัตรนี้จบแล้ว ให้นำบัตรสี่เหลี่ยมมาต่อเขาคายกัน
2. เมื่อต่อภาพเสร็จแล้ว ให้นักเรียนอ่านบัตรสี่เหลี่ยมเรื่อง "ความหมายของวันปิยมหาราช"
3. เมื่ออ่านบัตรสี่เหลี่ยมจบแล้ว ให้นักเรียนเขียนบอกความหมายของ "วันปิยมหาราช" ลงในแบบฝึกปฏิบัติศูนย์ที่ 1
4. เมื่อตอบเสร็จแล้วให้หัวหน้ากลุ่มไปขอคำเฉลยที่ครู
5. ตรวจคำตอบของนักเรียนจากคำเฉลยที่ครูใหม่ ถ้าถูกให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ถ้าผิดให้ใส่เครื่องหมาย ✗
6. เมื่อตรวจคำตอบเสร็จแล้ว ให้นักเรียนรวบรวมบัตรต่าง ๆ ใส่ซองให้เรียบร้อย แล้วนำคำเฉลยไปคืนครู
7. เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนย้ายไปยังศูนย์ที่ว่างอยู่ หรือศูนย์สำรอง ห้ามหยิบสิ่งใด ๆ ดิคมือไปด้วย ยกเว้นแบบฝึกปฏิบัติ (กระดาษคำตอบ) ของนักเรียน

ชุดการสอนที่ 3

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

"วันปิยมหาราช"

บัตรคำสังเขปที่ 2

"ประวัติของพระปิยมหาราช"

1. เมื่ออ่านบัตรนี้จบแล้ว ให้นักเรียนอ่านบัตร เนื้อหาสี่เหลี่ยมเรื่อง "ประวัติโดยย่อของพระปิยมหาราช"
2. เมื่ออ่านบัตรสี่เหลี่ยมจบแล้ว ให้นักเรียนนำแผนผังการสืบค้นคิวงศ์ในบัตร สืบหาเงินขึ้นมาศึกษา
3. เมื่อศึกษาแผนผังการสืบค้นคิวงศ์ในบัตร สืบหาเงินจบแล้ว ให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่างในแบบฝึกปฏิบัติศูนย์ที่ 2
4. เมื่อเติมคำลงในช่องว่างเสร็จแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มไปขอคำเฉลยจากครู
5. ตรวจสอบคำตอบของนักเรียนจากคำเฉลยที่ครูให้ ถ้าถูกให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ถ้าผิดให้ใส่เครื่องหมาย ✗
6. เมื่อตรวจสอบคำตอบเสร็จแล้ว ให้นักเรียนรวบรวมบัตรต่าง ๆ ใส่ซองให้เรียบร้อย แล้วนำบัตร เฉลยไปคืนครู
7. เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนย้ายไปยังศูนย์ที่ว่างอยู่ หรือศูนย์สำรอง ห้ามหยิบสิ่งใด ๆ ทิ่มมือไปควย ยกเว้นแบบฝึกปฏิบัติ (กระดาษคำตอบ) ของนักเรียน

ชุดการสอนที่ 3

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

"วันนิยมทหารฯ"

บัตรคำสั่งศูนย์ที่ 3

"พระราชกรณียกิจที่สำคัญ"

1. เมื่ออ่านบัตรนี้จบแล้ว ให้นักเรียนอ่านบัตรสีเขียวเรื่อง "พระราชกรณียกิจที่สำคัญ" พร้อมทั้งดูภาพประกอบ
2. เมื่ออ่านบัตรสีเขียวจบแล้ว ให้ช่วยกันอภิปรายเรื่องพระราชกรณียกิจที่สำคัญ โดยหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้นำการอภิปราย
3. เมื่ออภิปรายจบแล้ว ให้นักเรียนตอบคำถาม โดยคำถามในบัตรสีม่วง
4. เมื่ออ่านบัตรคำถามในบัตรสีม่วงแล้ว ให้ตอบคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติศูนย์ที่ 3
5. เมื่อตอบคำถามเสร็จแล้ว ให้หัวหน้าไปขอคำเฉลยที่ครู
6. ตรวจสอบคำตอบของนักเรียนจากคำเฉลยที่ครูให้ ถ้าถูกให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ถ้าผิดให้ใส่เครื่องหมาย ✗
7. ตรวจสอบคำตอบเสร็จแล้ว ให้นักเรียนรวบรวมบัตรต่าง ๆ ใส่ซองให้เรียบร้อย แล้วนำคำเฉลยไปคืนครู
8. เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนย้ายไปยังศูนย์ที่วางอยู่ที่บริเวณศูนย์สำรอง ห้ามหยิบสิ่งใด ๆ อีกมือไปช่วย ยกเว้นแบบฝึกปฏิบัติ (กระดาษคำตอบ) ของนักเรียน

ชุดการสอนที่ 3

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

"วันปิยมหาราช"

บัตรคำสั่งศูนย์ที่ 4

"พระบรมรูปทรงมา"

1. เมื่ออ่านบัตรนี้จบแล้ว ให้นักเรียนอ่านบัตรสีเขียวเรื่อง "พระบรมรูปทรงมา" พร้อมทั้งคุณภาพประกอบด้วย
2. เมื่ออ่านบัตรสีเขียวจบแล้ว ให้นักเรียนช่วยกันปั้นพระบรมรูปทรงมา ด้วยดินน้ำมัน *ดินพระบรมรูปทรงมา*
3. *วาด* ปั้นพระบรมรูปทรงมาเสร็จแล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติ ศูนย์ที่ 4 โดยดูคำถามในบัตรสีม่วง
4. เมื่อตอบคำถามเสร็จแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มไปขอคำเฉลยที่ครู
5. ตรวจสอบคำตอบของนักเรียนจากคำเฉลยที่ครูให้ ถ้าถูกให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ถ้าผิดให้ใส่เครื่องหมาย ✗
6. ตรวจสอบคำตอบเสร็จแล้ว ให้นักเรียนรวบรวมบัตรต่าง ๆ ใส่ซองให้เรียบร้อย แล้วนำคำเฉลยไปคืนครู
7. เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนย้ายไปยังศูนย์ที่วางอยู่หรือศูนย์สำรอง ห้ามหยิบสิ่งใด ๆ ติดมือไปด้วย ยกเว้นแบบฝึกปฏิบัติ (กระดาษคำตอบ ของนักเรียน)

ชุดการสอนที่ 3

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

"วันปิยมหาราช"

บัตรคำสั่งศูนย์ที่ 5

"กิจกรรมที่ควรทำในวันปิยมหาราช"

1. เมื่ออ่านบัตรนี้จบแล้ว ให้นักเรียนอ่านบัตรสีเขียวเรื่อง "กิจกรรมที่ควรทำในวันปิยมหาราช" พร้อมทั้งดูภาพประกอบ
2. เมื่ออ่านบัตรสีเขียวจบแล้ว ให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่างในแบบฝึกปฏิบัติ ศูนย์ที่ 5
3. เมื่อเติมคำลงในช่องว่างเสร็จแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มไปขอคำเฉลยจากครู
4. ตรวจสอบคำตอบของนักเรียนจากคำเฉลยที่ครูให้ ถ้าถูกให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ถ้าผิดให้ใส่เครื่องหมาย ✗
5. ตรวจสอบคำตอบเสร็จแล้ว ให้นักเรียนรวบรวมบัตรต่าง ๆ ใส่ซองให้เรียบร้อย แล้วนำคำเฉลยไปคืนครู
6. เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนย้ายไปยังศูนย์ที่ว่างอยู่ หรือศูนย์สำรอง ห้ามหยิบสิ่งใด ๆ ทิ้งมือไปควย ยกเว้นแบบฝึกปฏิบัติ(กระดาษคำตอบ)ของนักเรียน

ชุดการสอนที่ 3

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

"วันปิยมหาราช"

บัตรเนื้อหาชุดที่ 1

"ความหมายของวันปิยมหาราช"

"วันปิยมหาราช" ตรงกับวันที่ 23 ตุลาคม เป็นวันคล้ายวันสวรรคต(ตาย)
ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 แห่งราชวงศ์จักรี

~~ชุดการสอนที่ 3~~

~~สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3~~

~~"วันปิยมหาราช"~~

บัตร เนื้อหาชุดหน่วยที่ 2

"ประวัติโดยย่อของพระปิยมหาราช"

"พระปิยมหาราช" เป็นพระนามที่เราใช้เรียกพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว กษัตริย์ไทยองค์ที่ 5 แห่งราชวงศ์จักรี สมัยกรุงรัตนโกสินทร์

พระนามเดิมคือ สมเด็จเจ้าฟ้าจุฬาลงกรณ์ ทรงเป็นพระราชโอรสของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 และสมเด็จพระเทพศิรินทราบรมราชินี

"พระปิยมหาราช" เสด็จขึ้นครองราชสมบัติ เมื่อ พ.ศ. 2411 สวรรคต (ตาย) เมื่อปี พ.ศ. 2453 รวมเวลาที่ทรงครองราช 42 ปี

ชุดการสอนที่ 3

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

"วันปิยมหาราช"

บัตรเนื้อหาชุดที่ 3

"พระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระปิยมหาราช"

"พระปิยมหาราช" ได้ทรงประกอบพระราชกรณียกิจที่เป็นพื้นฐานความเจริญ
ในด้านต่าง ๆ ให้แก่ประเทศไทยหลายประการ พอสรุปได้ คือ

1. พระราชกรณียกิจที่สำคัญที่สุดก็คือ การเลิกทาส โปรดฯให้มีการเลิกทาส
เมื่อปี พ.ศ. 2416
2. ทรงวางนโยบายต่างประเทศ จนทำให้ประเทศไทยดำรงเอกราช
อยู่ได้จนถึงทุกวันนี้
3. ปรับปรุงการปกครองประเทศโดยแบ่งเป็นกระทรวง ทบวง กรม
4. โปรดฯให้สร้างโรงเรียน โรงพยาบาล การไฟฟ้า การประปา
5. โปรดฯให้สร้างการไปรษณีย์โทรเลข โทรศัพท์ ทางรถไฟ สร้าง
ถนน สร้างสะพาน ชุกกวดอง

ฯลฯ

ชุดการสอนที่ 3

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

"วันปิยมหาราช"

บัตรเนื้อหาหน่วยที่ 4

"พระบรมรูปทรงม้า"

"พระบรมรูปทรงม้า" เป็นอนุสาวรีย์ของพระปิยมหาราช ที่ประชาชนช่วยกัน
ออกเงินสร้างเป็นราชสักการะ และแสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อพระองค์

อนุสาวรีย์ นั้นเป็นรูปพระปิยมหาราช ทรงประทับบนหลังม้า ซึ่งยืนอยู่บนฐาน
สี่เหลี่ยมผืนผ้า มีขนาดโตกว่าพระองค์จริง และมาจริงหลายเท่า

"พระบรมรูปทรงม้า" ประดิษฐานอยู่ ณ ลานหน้าพระที่นั่งอนันตสมาคม
บริเวณสนามเสือป่า กรุงเทพมหานคร

ชุดการสอนที่ 3

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

"วันปิยมหาราช"

บัตรเนื้อหาชุดที่ 5

"กิจกรรมที่ควรทำในวันปิยมหาราช"

เมื่อถึงวันที่ 23 ตุลาคม ซึ่งเป็นวันปิยมหาราชของทุกปี โรงเรียน
และสถานที่ราชการต่าง ๆ จะหยุด 1 วัน

เพื่อเป็นการแสดงออกถึง ความจงรักภักดีและระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณ
และคุณความดีของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เราควรประดับธง
และไปถวายบังคมพระบรมรูปทรงมา ในวันปิยมหาราชทุกปี

ชุดการสอนที่ 3

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

"วันปิยมหาราช"

บัตรคำถามศูนย์ที่ 3

"พระราชกรณียกิจที่สำคัญ"

เมื่ออ่านคำถามในบัตรนี้แล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติ
ศูนย์ที่ 3

1. พระราชกรณียกิจที่สำคัญที่สุดของพระปิยมหาราชคืออะไร ?
2. "พระปิยมหาราช" โปรดฯให้มีการเลิกทาสเมื่อปี พ.ศ.อะไร ?
3. นโยบายต่างประเทศของ"พระปิยมหาราช"ทำให้ประเทศไทยเป็นอย่างไร?
4. ทรงปรับปรุงการปกครอง โดยแบ่งออกเป็นอะไรบ้าง ?
5. นอกจากสร้างโรงเรียนและโรงพยาบาลแล้ว พระองค์ยังโปรดฯให้สร้างอะไร
อีกบ้าง ?
6. การไปรษณีย์โทรเลข และโทรศัพท์โปรดฯให้สร้างขึ้นในรัชกาลนี้
ใช่หรือไม่ ?

ชุดการสอนที่ 3

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

"วันปิยมหาราช"

บัตรคำถามชุดที่ 4

"พระบรมรูปทรงมา"

เมื่ออ่านคำถามในบัตรนี้แล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติ
ชุดที่ 4

1. "พระบรมรูปทรงมา" เป็นอนุสาวรีย์ของใคร ?
2. อนุสาวรีย์นั้นเป็นรูปผู้ใดประทับบนหลังม้า ?
3. อนุสาวรีย์ขนาดเท่าพระองค์จริง และม้าจริง หรือโตกว่า ?
4. "พระบรมรูปทรงมา" ประดิษฐาน (ตั้ง) อยู่ที่จังหวัดใด ?

ชุดการสอนที่ 3
แบบฝึกปฏิบัติ

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

"วันปิยมหาราช"

แบบฝึกปฏิบัติ

ศูนย์ที่ 1

.....
.....

ศูนย์ที่ 2

1. .... คือพระนามของ
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้า-
อยู่หัว
2. "พระปิยมหาราช" เป็นกษัตริย์ไทย
องค์ที่ .... แห่งราชวงศ์จักรี
3. พระนามเดิมของ"พระปิยมหาราช"
คือ สมเด็จเจ้าฟ้า.....
4. "พระปิยมหาราชทรงเป็น.....
ของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้า-
เจ้าอยู่หัวและพระเทพศิรินทราวมาตย์
5. "พระปิยมหาราช" เสด็จขึ้นครองราช-
สมบัติเมื่อ พ.ศ.....

ศูนย์ที่ 3

1. คือ .....
2. พ.ศ.....
3. ....
4. แบ่งออกเป็น .....
5. ....
6. ....

ศูนย์ที่ 5

1. "วันปิยมหาราช" ตรงกับวันที่....
เดือน.....ของทุกปี
2. สถานที่ราชการและ.....หยุด
1 วัน
3. ในวัน"ปิยมหาราช" เราควร.....

ศูนย์ที่ 4

1. เป็นอนุสาวรีย์ของ.....
2. เป็นรูป.....
ประทับบนหลังม้า

.....
.....

ชุดการสอนที่ 3
แบบฝึกปฏิบัติ (ต่อ)

<p>3. มีขนาด.....</p> <p>4. จังหวัด.....</p>	<p>4. สถานที่ราชการและโรงเรียน หยุดเพื่อให้เราไป..... พระบรมรูปทรงมา</p> <p>5. การประดับธงและไปถวายบังคม .....เป็นการ แสดงออกถึงความจงรักภักดี</p>
<p>ชื่อ .....</p>	

ชุดการสอนที่ 3

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

"วันปิยมหาราช"

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติตอนที่ 1

"ความหมายของวันปิยมหาราช"

"วันปิยมหาราช" เป็นวันคล้ายวันสวรรคต(ตาย) ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 แห่งราชวงศ์จักรี

ชุดการสอนที่ 3

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษา 3
"วันปิยมหาราช"

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติขั้นที่ 2
"ประวัติโดยย่อของพระปิยมหาราช"

1. "พระปิยมหาราช"
2. องค์ที่ 5 แห่งราชวงศ์จักรี
3. สมเด็จเจ้าฟ้าจุฬาลงกรณ์
4. พระราชโอรส
5. ครองราชสมบัติเมื่อ พ.ศ. 2411

ชุดการสอนที่ 3

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

"วันปิยมหาราช"

แผนแบบฝึกปฏิบัติศูนย์ที่ 3
"พระราชกรณียกิจที่สำคัญ"

1. การเลิกทาส
2. พ.ศ. 2416
3. รักษาเอกราชอยู่ได้
4. กระทรวง ทบวง กรม
5. การไฟฟ้า และการประปา
6. ไซ

ชุดการสอนที่ 3

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

"วันปิยมหาราช"

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติขั้นที่ 4
"พระบรมรูปทรงมา"

1. พระปิยมหาราช
2. พระปิยมหาราช
3. โตกว่าพระองค์จริง และมาจริง
4. กรุงเทพมหานคร

ชุดการสอนที่ 3

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
"วันปิยมหาราช"

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติศูนย์ที่ 5
"กิจกรรมที่ควรทำในวันปิยมหาราช"

1. ตรงกับวันที่ 23 ตุลาคม เดือน ตุลาคม
2. โรงเรียน
3. ประดับธง และไปถวายบังคมพระบรมรูปทรงม้า
4. ไปถวายบังคม พระบรมรูปทรงม้า
5. พระบรมรูปทรงม้า

ชุดการสอนที่ 3

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

"วันปิยมหาราช"

เฉลยแบบสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

1.	✓
2.	✓
3.	✓
4.	✓
5.	✗

เอกสารที่ใช้ในชุดการสอนที่ 4

แบบสอบก่อนเรียนและหลังเรียนพร้อมเฉลย

บัตร คำสั่ง

บัตร เนื้อหา

บัตร คำถาม

แบบฝึกปฏิบัติ

บัตร เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

ชุดการสอนที่ 4

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

"การบวชนาค"

แบบสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เห็นว่าถูก และ
เขียนเครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่เห็นว่าผิด

- ..... 1. อายุครบบวชคืออายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป
- ..... 2. การลาบวชคือการขอให้ยกโทษในสิ่งที่ได้ล่วงเกินไปถึง กาย วาจา และใจ
- ..... 3. ผู้ที่ลาบวชด้วยตัวเองไม่ได้ จะใช้วิธีส่งบัตรลาบวชไปให้ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูงแทนไม่ได้
- ..... 4. ผู้เป็นนาคต้องโกนผม โกนคิ้ว โกนหนวด และนุ่งขาวห่มขาว
- ..... 5. เมื่อเวียนรอบโบสถ์ครบแล้ว นาคต้องจุกฐูปเทียนกราบไหว้พระสีมา

ชุดการสอนที่ 4

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

"การบรรณาการ"

บัตรคำสั่งศูนย์ที่ 1

"คุณสมบัติของผู้บรรณาการ"

1. เมื่ออ่านบัตรนี้จบแล้ว ให้นักเรียนอ่านบัตร เนื้อหาสีเขียวเรื่อง "คุณสมบัติของผู้บรรณาการ"
2. เมื่ออ่านบัตรสีเขียวจบแล้ว ให้ช่วยกันอภิปรายเรื่องคุณสมบัติของผู้บรรณาการเพิ่มเติมเท่าที่นักเรียนเคยเห็นและทราบ
3. เมื่ออภิปรายเสร็จแล้วให้ช่วยกันเขียนบอกคุณสมบัติของผู้บรรณาการลงในแบบฝึกปฏิบัติศูนย์ที่ 1
4. เมื่อเขียนบอกคุณสมบัติลงในแบบฝึกปฏิบัติเสร็จแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มไปขอคำเฉลยจากครู
5. ตรวจสอบคำตอบของนักเรียนจากคำเฉลยที่ครูให้ ถ้าถูกให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ถ้าผิดให้เขียนเครื่องหมาย ✗
6. เมื่อตรวจสอบคำตอบเสร็จแล้ว ให้นักเรียนรวบรวมบัตรต่าง ๆ ใส่ซองให้เรียบร้อย แล้วนำคำเฉลยไปคืนครู
7. เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนย้ายไปยังศูนย์ที่ว่างอยู่ หรือศูนย์สำรอง ห้ามหยิบสิ่งใด ๆ ตีมือไปควาย ยกเว้นแบบฝึกปฏิบัติ (กระดาษคำตอบ) ของนักเรียน

ชุดการสอนที่ 4

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

"การบรรพชา"

บัตรคำสั่งศูนย์ที่ 2

"การลาบวช"

1. เมื่ออ่านบัตรคำสั่งนี้จบแล้ว ให้นักเรียนอ่านนิทานในบัตรสีเขียวเรื่อง
"การลาบวช"
2. เมื่ออ่านบัตรสีเขียวจบแล้ว ให้นักเรียนนำบัตรลาบวชตัวอย่างขึ้นมาศึกษาดู
3. เมื่อศึกษาตัวอย่างบัตรลาบวชเสร็จแล้ว ให้นักเรียนลองตอบคำถามเรื่อง
การลาบวช
4. ตอบคำถามเรื่องการลาบวชในแบบฝึกปฏิบัติศูนย์ที่ 2 โดยดูคำถามในบัตร
สีม่วง
5. เมื่อตอบคำถามเสร็จแล้ว ให้นักเรียนกลุ่มไปขอคำเฉลยจากครู
6. ตรวจสอบคำตอบของนักเรียนจากคำเฉลยที่ครูให้ ถ้าถูกให้ใส่เครื่องหมาย ✓
ถ้าผิดให้ใส่เครื่องหมาย ✗
7. เมื่อตรวจสอบคำตอบเสร็จแล้วให้นักเรียนรวบรวมบัตรต่าง ๆ ใส่ซองให้
เรียบร้อย แล้วนำคำเฉลยไปคืนครู
8. เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนย้ายไปยังศูนย์ที่ว่างอยู่ หรือศูนย์สำรอง
ห้ามหยิบสิ่งใด ๆ คิคมือไปควย ยกเว้นแบบฝึกปฏิบัติ(กระดาษคำตอบ) ของ
นักเรียน

ชุดการสอนที่ 4

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

"การบวชนาค"

บัตรคำสั่งศูนย์ที่ 3

"นาค"

1. เมื่ออ่านบัตรคำสั่งนี้จบแล้ว ให้นักเรียนอ่านบัตร เนื้อหาสี่เหลี่ยมเรื่อง"นาค" และดูภาพประกอบ
2. เมื่ออ่านบัตรสี่เหลี่ยมจบแล้ว ให้นักเรียนช่วยกันต่อภาพในบัตรสี่เหลี่ยม เขาด้วยกัน
3. เมื่อต่อภาพเสร็จแล้ว ให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่างในแบบฝึกปฏิบัติศูนย์ที่ 3
4. เมื่อเติมคำในช่องว่างเสร็จแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มไปขอคำเฉลยจากครู
5. ตรวจสอบคำตอบของนักเรียนจากคำเฉลยของครู ถ้าถูกให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ถ้าผิดให้ใส่เครื่องหมาย ✗
6. เมื่อตรวจคำถามเสร็จแล้ว ให้นักเรียนรวบรวมบัตรต่าง ๆ ใส่ซองให้เรียบร้อย แล้วนำคำเฉลยไปคืนครู
7. เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนย้ายไปยังศูนย์ที่ว่าง หรือศูนย์สำรอง ห้ามหยิบสิ่งใด ๆ คิดมือไปด้วย ยกเว้นแบบฝึกปฏิบัติ(กระดาษคำตอบ) ของนักเรียน

ชุดการเรียนรู้ 4

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

"การบวชนาค"

บัตรคำสังเขปที่ 4

"พิธีบวช"

1. เมื่ออ่านบัตรคำสังเขปแล้ว ให้นักเรียนอ่านบัตร เนื้อหาสี่เหลี่ยมเรื่อง "พิธีบวช" และดูภาพประกอบ
2. เมื่ออ่านบัตรสี่เหลี่ยมจบแล้ว ให้นักเรียนจับคู่คำศัพท์ในบัตรสี่เหลี่ยม
3. เมื่อจับคู่คำศัพท์ในบัตรคำศัพท์สี่เหลี่ยมเสร็จแล้ว ให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่างในแบบฝึกปฏิบัติศูนย์ที่ 4
4. เมื่อเติมคำลงในช่องว่างเสร็จแล้วให้หัวหน้ากลุ่มไปขอคำเฉลยจากครู
5. ตรวจสอบคำตอบของนักเรียนจากคำเฉลยที่ครูให้ ถ้าถูกให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ถ้าผิดให้ใส่เครื่องหมาย ✗
6. เมื่อตรวจสอบเสร็จแล้ว ให้นักเรียนรวบรวมบัตรต่าง ๆ ใส่ซองให้เรียบร้อย แล้วนำคำเฉลยไปคืนครู
7. เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนย้ายไปยังศูนย์ที่วางอยู่ หรือศูนย์สำรวจ หามหยิบสิ่งใด ๆ คิดมือไปช่วย ยกเว้นแบบฝึกปฏิบัติ(กระดาษคำตอบ) ของนักเรียน

ชุดการสอนที่ 4

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

"การบวชนาค"

บัตรคำสั่งศูนย์ที่ 5

"ศัพท์สำหรับพระที่ควรทราบ"

1. เมื่ออ่านบัตรคำสั่งนี้จบแล้ว ให้นักเรียนอ่านบัตร เนื้อหาสีเขียวเรื่อง "คำศัพท์สำหรับพระที่ควรทราบ"
2. เมื่ออ่านบัตรสีเขียวจบแล้ว ให้ช่วยกันอภิปรายเกี่ยวกับคำศัพท์สำหรับพระที่นักเรียนควรทราบนอกเหนือจากในบัตรสีเขียว แล้วช่วยกันเขียนลงในแบบฝึกปฏิบัติศูนย์ที่ 5 ข้อ ก.
3. เมื่อเขียนผลการอภิปรายลงในแบบฝึกปฏิบัติศูนย์ที่ 5 เสร็จแล้ว ให้นักเรียนลากเส้นโยงคำศัพท์ที่มีความหมายเหมือนกันในแบบฝึกปฏิบัติศูนย์ที่ 5 ข้อ ข.
4. เมื่อลากเส้นโยงคำศัพท์เสร็จแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มขอคำเฉลยที่ครู
5. ตรวจสอบคำตอบของนักเรียนจากคำเฉลยที่ครูให้ ถ้าถูกให้ไว้เครื่องหมาย ✓ ถ้าผิดให้ไว้เครื่องหมาย ✗
6. เมื่อตรวจสอบคำตอบเสร็จแล้ว ให้นักเรียนรวบรวมบัตรต่าง ๆ ใส่ซองให้เรียบร้อย แล้วนำคำเฉลยไปคืนครู
7. เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนย้ายไปยังศูนย์ที่ว่างอยู่หรือศูนย์สำรอง ห้ามหยิบสิ่งใด ๆ ตีค่มือไปควย ยกเว้นแบบฝึกปฏิบัติ(กระดาษคำตอบ) ของนักเรียน

ชุดการสอนที่ 4

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

"การบวชนาค"

บัตรเนื้อหาชุดที่ 1

"คุณสมบัติของผู้บวช"

ผู้ที่บวชเป็นพระได้ต้องมีคุณสมบัติครบ ๆ ดังต่อไปนี้คือ

1. เป็นชายที่มีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป
2. ไม่อยู่ในระหว่างท้องโทษ
3. ไม่เป็นโรคติดต่ออย่างร้ายแรง
4. ไม่พิการทุพพลภาพ
5. ไม่มีผู้คัดค้านในการบวช

10/5/01

ชุดการสอนที่ 4

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

"การบวชนาค"

บัตรเนื้อหาชุดที่ 2

"การลาบวช"

เช้าวันหนึ่ง พี่สมชายลูกลุงของฉันเดินถือพานดอกไม้ ฐูปเทียน เข้ามากราบ
 พ่อของฉันแล้วพูดว่า "อาครับ ผมมาลาบวชครับ" "ขออนุโมทนาด้วยนะ" พ่อพูด
 แล้วพอกุญแจกับพี่สมชายอีกสักครู พี่สมชายก็ลากลับ ฉันสงสัยจึงถามพ่อว่า
 "พ่อครับ ทำไมพี่สมชายต้องถือพานดอกไม้ ฐูปเทียน มาด้วยครับ" พ่อบอกว่า
 "พี่สมชายเขามาลาบวชใจละลูก เขาก็เลยต้องถือพานดอกไม้ ฐูป เทียน มาด้วย
 เพื่อขอโหสิกรรมพ่อ"

"โหสิกรรมแปลว่าอะไรครับ ? "

"โหสิกรรมก็คือ การขอโทษในสิ่งที่ไต่ดวงเกินไปทั้งกาย วาจา และ
 ใจ" พ่อตอบและพูดต่อไปว่า "แต่บางคนไม่มีเวลาว่างพอเขาก็ลาบวชด้วยวิธีส่งบัตร
 ลาบวชก็ไต่ระลูก ไม่ต้องมาเอง"

"พี่สมชายจะต้องขอโหสิกรรมใครบ้างครับ ?" ฉันถามอีก พ่อตอบว่า "ก็
 ต้องขอโหสิกรรมต่อญาติพี่น้อง พ่อแม่ เพื่อนฝูง และคนคุ้นเคยกัน"

ฉันหมกความสงสัยก็เลยไม่ได้ถามพ่ออีก

ชุดการสอนที่ 4

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

"การบวชนาค"

บัตรเนื้อหาชุดที่ 3

" นาค "

"นาค" คือผู้ชายที่จะเข้าพิธีบวชเป็นพระ
 ผู้เป็นนาคจะต้องโกนผม โกนคิ้ว โกนหนวด แต่งตัวตามธรรมเนียมของไทย
 โดยการนุ่งขาว ห่มขาว บางแห่งมีการสวมธำมรงค์ด้วย

ก่อนบวชเป็นพระ จะต้องมีการทำขวัญนาคก่อนบวช 1 วัน ซึ่งเราเรียกกันว่า
 "วันสุกดิบ"

การทำขวัญนาคมีจุดมุ่งหมายให้นาครำลึกถึงบุญคุณของบิดามารดา จะได้ตั้งใจ
 ศึกษาพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าต่อไป

ชุดการสอนที่ 4

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

"การบวชนาค"

บัตรเนื้อหาชุดที่ 4

"พิธีบวช"

ก่อนถึงพิธีบวช จะมีพิธีแห่ นาคไปวัดหรือพระอุโบสถ เมื่อถึงโบสถ์แล้วต้อง
เวียนรอบโบสถ์ 3 รอบ การเวียนต้องเวียนขวาซึ่งเรียกว่า "ทักษิณาวรรต"

เมื่อเวียนรอบโบสถ์ครบแล้ว นาคจะจุกฐูปเทียนกราบไหว้พระสีมา พร้อมทั้ง
กล่าวคำบูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เมื่อจบแล้วนาคจะเข้าโบสถ์จุกฐูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย แล้วก็ทำพิธีเกี่ยวกับ
ทางศาสนาต่าง ๆ มีการสวดชานนาค เพื่อขอบรรพชาเป็นเณรก่อน แล้วจึงขออุปสมบท
เป็นพระต่อไป มีการนำผ้าไตรมาครอง ขอศีล ฯลฯ แล้วก็ถวายเครื่องสักการะแก่พระ
อุปัชฌาย์และพระครูสวด 2 องค์ ก็เป็นอันว่าองค์นาคเป็นพระภิกษุเรียบร้อยแล้ว

ชุดการสอนที่ 4

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

"การบวชนาค"

บัตรเนื้อหาชุดที่ 5

"คำศัพท์สำหรับพระที่ควรทราบ"

คำศัพท์สำหรับพระไม่เหมือนคำศัพท์ของฆราวาส เพราะเราถือว่าพระเป็น
ผู้ที่สละแล้วซึ่งกิเลส และค้นหาทั้งปวง ดังนั้นพระย่อมมีฐานะสูงกว่าบุคคลธรรมดา

คำศัพท์เกี่ยวกับพระที่เราควรทราบมีหลายคำ เช่น

ฉันอาหาร	แปลว่า	กินอาหาร
จำวัด	แปลว่า	นอน
อาพาธ	แปลว่า	ป่วย
โยม	แปลว่า	ผู้ที่อายุมากกว่า
สีกา	แปลว่า	หญิงที่อายุน้อยกว่า
นิมนต์	แปลว่า	เชิญ

← ชุดการสอนที่ 4

← สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

"การบวชนาค"

บัตรคำถามศูนย์ที่ 2

" การลาบวช "

เมื่ออ่านบัตรคำถามนี้แล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติ
ศูนย์ที่ 2

1. ผู้ที่จะบวชเป็นพระต้องทำอะไรไปช่วยในการลาบวช ?
2. ในการลาบวช ผู้ลาบวชต้องขอโหสิกรรมใครบ้าง ?

ชุดการสอนที่ 4

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

"การบวชนาค"

100/๓ ๗๖/๘ ๗๖

แบบฝึกปฏิบัติ

<p style="text-align: center;"><u>ศูนย์ที่ 1</u></p> <p>1. ....</p> <p>2. ....</p> <p>3. ....</p> <p>4. ....</p>	<p style="text-align: center;"><u>ศูนย์ที่ 4</u></p> <p>1. ก่อนถึงวันพิธีบวชจะมีพิธี..... .....ไปวัดหรือพระอุโบสถ</p> <p>2. การเวียนชวารอบโบสถ์ 3 รอบ เรียกว่า.....</p> <p>3. เมื่อเวียนรอบโบสถ์ครบแล้วนาค จะ..... .....พระสีมา</p> <p>4. เมื่อนาคเข้าโบสถ์จะจุกรูปเทียน บูชา.....</p>
<p style="text-align: center;"><u>ศูนย์ที่ 2</u></p> <p>1. จะต้องถือ..... .....ไปควย</p> <p>2. ขอโหสิกรรม..... .....</p>	<p style="text-align: center;"><u>ศูนย์ที่ 5</u></p> <p>ก) 1. ....แปลว่า..... .....</p> <p>2. ....แปลว่า..... .....</p> <p>3. ....แปลว่า..... .....</p> <p>ข) <u>คำศัพท์</u> <u>คำแปล</u></p> <p>อาพาธ หญิงที่มีอายุน้อยกว่า</p> <p>นิมนต์ นอน</p> <p>สีกา กิน</p> <p>ฉันอาหาร ปล่อย</p> <p>จำวัด เชิญ</p>
<p style="text-align: center;"><u>ศูนย์ที่ 3</u></p> <p>1. นาคคือผู้ที่เข้าพิธีบวชเป็น.....</p> <p>2. ผู้เป็นนาคต้องโกน..... โกน.....และโกน.....</p> <p>3. นาคจะต้องแต่งตัวตามธรรมเนียม ไทยโดยการ..... บางแห่ง.....ควย</p> <p>4. การทำขวัญนาคก็เพื่อต้องการให้ นาค..... .....ของบิคา มารดา</p>	<p>ชื่อ.....</p>

ชุดการสอนที่ 4

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

"การบรรพชา"

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติขั้นที่ 1
"คุณสมบัติของผู้บรรพชา"

1080
1

1. เป็นชายที่มีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป
2. ไม่อยู่ในระหว่างท้องโทษ
3. ไม่พิการทุพพลภาพ
4. ไม่เป็นโรคติดต่ออย่างร้ายแรง
5. ไม่มีผู้คัดค้านในการบวช

ชุดการสอนที่ 4

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

"การบรรณาค"

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติศูนย์ที่ 2

"การล่าวช"

1. จะต้งถื่อพานคอกไม้ ฐูป เทียน ไปควย
2. ขอโหสิกรรมต่อญาติพี่น้อง เพื่อนฝูงและคนคุ้นเคยกัน

ชุดการสอนที่ 4

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

"การบวชนาค"

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติชุดที่ 3

" นาค "

1. นาค คือผู้ที่จะเสด็จบวชเป็นพระ
2. ผู้เป็นนาคต้องโกนผม โกนคิ้ว และโกนหนวด
3. นาคจะตกแต่งตัวตามธรรมเนียมไทย โดยการนุ่งขาว
ห่มขาว บางแห่ง สวมชฎาควย
4. เพื่อต้องการให้นาครำลึกถึงบุญคุณของบิดามารดา

ชุดการสอนที่ 4

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

"การบวชนาค"

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติชุดที่ 4

"พิธีบวช"

1. ก่อนถึงพิธีบวชจะมีพิธี แห่นาค ไปวัดหรือพระอุโบสถ
2. การเวียนชวารอบโบสถ์ 3 รอบ เรียกว่า "ทักษิณาวรรต"
3. เมื่อเวียนรอบโบสถ์ครบแล้วนาคจะ จุกฐูปเทียน กราบไหว้
พระสีมา
4. เมื่อนาคเข้าโบสถ์จะ จุกฐูปเทียนบูชา พระรัตนตรัย

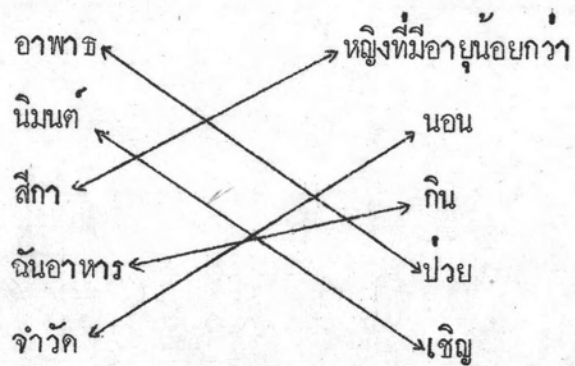
ชุดการสอนที่ 4

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

"การบวชนาค"

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติตอนที่ 5
"คำศัพท์สำหรับพระที่ควรทราบ"

(ข)

คำศัพท์คำแปล

ชุดการสอนที่ 4

สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

"การบรรพชา"

เฉลยแบบสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

1.	✓
2.	✓
3.	+
4.	✓
5.	✓